

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง บูรณาการความร่วมมือเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูล
การบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

จัดทำโดย นายนิทัศน์ แสงวัฒนะ
รหัส 9866

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 98
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.

ประจำปี 2566

ลิขสิทธิ์ของสำนักงาน ก.พ.

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง บูรณาการความร่วมมือเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูล
การบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

จัดทำโดย นายนิทัศน์ แสงวัฒนะ
รหัส 9866

หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 98
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2566

รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

สำนักงาน ก.พ.

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรมของสำนักงาน ก.พ.

ลงชื่อ.....

(นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(นายจุฬา สุขมานพ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(นายเชิดศักดิ์ สันติวรฤทธิ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้รัฐพึงจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร ประกอบกับรัฐบาลได้มีนโยบายในการพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐมุ่งไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) เพื่อให้ก้าวทันยุคสมัยที่เศรษฐกิจและสังคมขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยได้มีการตราพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 เป็นกรอบการพัฒนาของประเทศสำหรับการเปลี่ยนผ่านภาครัฐเข้าสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ระบุเป้าหมายปี พ.ศ. 2566 – 2570 ประเทศไทยต้องอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาด้านดิจิทัลสูงสุด 50 อันดับแรกในการจัดลำดับดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ขององค์การสหประชาชาติ (E-Government Development Index : EGD) ซึ่งในปี พ.ศ. 2563 ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 55 จาก 193 ประเทศ

สำนักงานกิจการยุติธรรม เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ทำหน้าที่ในฐานะเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ และมีผู้บริหารหน่วยงานด้านการยุติธรรมต่าง ๆ ร่วมเป็นกรรมการ มีภารกิจสำคัญในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติและแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมเพื่อเป็นกรอบในการบริหารงานยุติธรรมตามนโยบายของรัฐบาล สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรมเพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามและสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งสามารถศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยสถานการณ์แนวโน้มของอาชญากรรม นำไปสู่การเสนอแนะและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมมีทิศทางการดำเนินการที่สามารถอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

โดยในปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา ได้มีการริเริ่มโครงการพัฒนาศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data eXchange Center : DXC) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลในกระบวนการยุติธรรมและขยายพื้นที่ให้กับหน่วยงานที่มีความพร้อมและสามารถแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลกันเพื่อสนับสนุนการบริหารงานยุติธรรมในด้านต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการพัฒนาระบบ DXC ก็ยังไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลได้ครบถ้วนทุกหน่วยงาน เนื่องจากข้อจำกัดในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งการประสานงานก็เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาหลัก เนื่องจากหน่วยงานภายใต้กระบวนการยุติธรรมแต่ละหน่วยงานมีการบริหารราชการแบบแยกส่วนอิสระไม่ขึ้นต่อกัน ทำให้การบริหารจัดการงานด้านกระบวนการยุติธรรมไม่มีเอกภาพในการวางแผน นโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ วางแนวทาง หรือ กำหนดทิศทาง และยังมีการสร้างมาตรฐาน

ที่แตกต่างกันในการตรวจสอบ ติดตาม และ ประเมินผล สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเป็นสาเหตุนำไปสู่การไม่มีการบูรณาการกันและการทำงานแบบตัวใครตัวมัน นำไปสู่ความไม่ร่วมมือกันในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชน

สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงมีความจำเป็นต้องออกแบบสร้างเครื่องมือกลไกเพื่อใช้ในการเชื่อมโยงและประสานความร่วมมือในการขับเคลื่อนภารกิจและกระบวนการยุติธรรม โดยสามารถอาศัยอำนาจหน้าที่ในการเป็นฝ่ายเลขานุการของ กพยช. ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้รองรับการบริหารงานยุติธรรมแบบเบ็ดเสร็จเพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลตามสิทธิและหน้าที่ เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนการบริหารงานยุติธรรมด้วยข้อมูล (Data Driven) ให้สามารถยกระดับความเชื่อมั่นและสร้างศรัทธาให้กับประชาชนผู้ให้บริการหน่วยงานภายใต้กระบวนการยุติธรรมตามความคาดหวังของคนในสังคม โดย “การพัฒนาระบบฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ” เป็นการพัฒนาฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Data Warehouse) ที่รวบรวมข้อมูลจากทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกกระทรวงยุติธรรม รวมถึงข้อมูลโซเชียล ผลสำรวจ หรืองานวิจัยต่าง ๆ รวมไว้เป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ที่จะสามารถนำไปใช้ในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการยุติธรรม ประกอบด้วย กระบวนการยุติธรรมเชิงชุมชน กระบวนการก่อนการพิจารณาคดี กระบวนการระหว่างพิจารณาคดี และกระบวนการหลังการพิจารณาคดี รวมถึงได้มีการกำหนดกรอบทิศทางการขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติเพื่อการพัฒนากระบวนการยุติธรรมองค์กรอย่างมีระบบ และมีทิศทางที่ถูกต้องและสามารถขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงานยุติธรรมเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศและยกระดับการทำงานภายใต้นโยบายดิจิทัลภาครัฐที่ยั่งยืน ตามที่รัฐบาลกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมด้วยเทคโนโลยีอย่างจริงจัง ส่งผลให้การปฏิบัติงานของภาครัฐต้องมีการพัฒนาให้สามารถทำงานแบบบูรณาการ ตลอดจนการเชื่อมโยงระบบข้อมูลเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ดีและมีประสิทธิภาพในอนาคตต่อไป

ทั้งนี้ ผู้ทำการศึกษาตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ในฐานะผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานกิจการยุติธรรม ที่จำเป็นต้องอาศัยสมรรถนะหลายด้านสำหรับการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งได้อธิบายแผนการพัฒนาตนเองไว้ในเอกสารฉบับนี้ด้วยแล้ว จึงคาดหวังว่าเอกสารฉบับนี้จะสามารถพัฒนาและขับเคลื่อนการบริหารงานยุติธรรมด้วยข้อมูล (Data Driven) อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีได้รับความกรุณาในการให้คำแนะนำ แนวคิด และทฤษฎีที่เป็นประโยชน์จากบุคคลหลายท่าน ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณะอาจารย์ที่ปรึกษา ท่านอาจารย์ชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ท่านอาจารย์จุฬา สุขมานพ และท่านอาจารย์ เชิดศักดิ์ สันติวรวุฒิ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้แนวคิด คำแนะนำ และข้อคิดเห็น ที่มีคุณค่า ตลอดจน ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องจนทำให้รายงานการศึกษานี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณท่านพันตำรวจโทพงษ์ธร ธัญญสิริ ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม และผู้บริหารของสำนักงานกิจการยุติธรรมทุกท่านที่ได้ให้โอกาสในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหาร ระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม (นบส.1) รุ่นที่ 98 วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) และขอขอบคุณบุคลากรศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ที่ให้การสนับสนุนระหว่างการศึกษาโดยตลอด จนทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาปรับใช้เป็นฐานในการจัดทำรายงานการศึกษานี้

ท้ายสุดนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณวิทยากรทุกท่านในหลักสูตรที่ให้ความรู้ ขอขอบคุณผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ทุกท่านที่ดูแลอำนวยความสะดวก ตลอดระยะเวลาที่มีการฝึกอบรม และผู้ศึกษามีความคาดหวังว่าจะนำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปปรับปรุงและพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและผู้ที่มีความสนใจต่อไป

นายนิทัศน์ แสงวัฒนะ

16 สิงหาคม 2566

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง (ถ้ามี)	ซ
สารบัญภาพ (ถ้ามี)	ฅ
สารบัญแผนภูมิ (ถ้ามี)	ญ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ (ถ้ามี)	ฎ
1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	1
1.1 การวิเคราะห์บริบทและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ	1
1.2 ตำแหน่งรองอธิบดีที่เป็นเป้าหมาย	7
1.3 กำหนดวิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	10
2. ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ	12
2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา	12
2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย	22
2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ	32
3. แผนพัฒนาตนเอง	34
3.1 การวิเคราะห์ตนเอง	34
3.2 การวางแผนพัฒนาตนเอง	36
3.3 ผลการพัฒนาตนเอง	47
บรรณานุกรม	49
ภาคผนวก	50
ประวัติผู้เขียนรายงานการศึกษาส่วนบุคคล	65

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	เปรียบเทียบความแตกต่างของการดำเนินงานทางดิจิทัลในการใช้ดิจิทัลไอดี สำหรับการบริการภาครัฐ	15
ตารางที่ 2	คดีที่เข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลท้าวราชนาจักร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	21

สารบัญภาพ

แผนภาพที่ 1	ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC)	57
แผนภาพที่ 2	แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานกิจการยุติธรรม (6 เรื่อง)	58
แผนภาพที่ 3	สถิติการรับแจ้งความฐานความผิดคดีอาญา 4 กลุ่ม	60
แผนภาพที่ 4	กรอบทิศทางการขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ	61
แผนภาพที่ 5	แนวทางการจัดเก็บข้อมูลในระบบฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ	62
แผนภาพที่ 6	แนวทางการจัดเก็บข้อมูลในระบบฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ	63
แผนภาพที่ 7	แนวทางการนำเสนอข้อมูลด้านกระบวนการยุติธรรมระบบฐานข้อมูล การบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ	64

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1 โครงสร้างองค์กรของสำนักงานกิจการยุติธรรม

8

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ (ถ้ามี)

อักษรย่อ

- กพยช. : คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ
สกธ. : สำนักงานกิจการยุติธรรม
DXC : ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data eXchange Center)

1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

2. ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา

2.1.1 ปัญหาที่เลือก

สำนักงานกิจการยุติธรรม (สกธ.) เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติเพื่อกำหนดทิศทางและแนวทางการทำงานตลอดจนบูรณาการความร่วมมือการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงจำเป็นต้องมีข้อมูลด้านกระบวนการยุติธรรมที่เพียงพอเพื่อใช้ในการศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมเสนอเพื่อประกอบการพิจารณาของ กพยช. รวมถึงเพื่อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวในการขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการพัฒนาศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data eXchange Center : DXC) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา ถือเป็นโครงการสำคัญในการรวบรวมข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานของ DXC ยังคงมีข้อจำกัดและยังไม่สามารถแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เนื่องจากข้อจำกัดของความหลากหลายของหน่วยงานที่ขาดความมีเอกภาพ และขาดการบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น “การบูรณาการความร่วมมือเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ” จึงเป็นการนำเสนอแนวคิดในการแก้ปัญหาอุปสรรคดังกล่าว โดยการออกแบบนวัตกรรมและสร้างเครื่องมือเพื่อให้สามารถเป็นศูนย์กลางความร่วมมือของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ทั้งในส่วนกลางและในระดับพื้นที่ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ด้วยการพัฒนาและขับเคลื่อนการบริหารงานยุติธรรมด้วยข้อมูล (Data Driven) โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมสามารถอาศัยอำนาจหน้าที่ในการเป็นฝ่ายเลขานุการของ กพยช. ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้รองรับการบริหารงานยุติธรรมแบบเบ็ดเสร็จเพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลตามสิทธิและหน้าที่ รวมถึงเพื่อให้สำนักงานกิจการยุติธรรมสามารถนำข้อมูลไปจัดทำรายงานในมิติด้านกระบวนการยุติธรรมด้านต่าง ๆ สำหรับการกำหนดทิศทาง นโยบาย กำกับ ติดตาม กระบวนการด้านการยุติธรรม ครอบคลุมทุกมิติ

2.1.2 สภาพปัญหาที่ผ่านมา

ด้วยรัฐบาลมีนโยบายให้ดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้สนับสนุนกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมเป็นผู้ประสานงานและดำเนินการ โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมในฐานะเลขานุการของ กพยช. ได้เริ่มดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจนแล้วเสร็จ และได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2550 และได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2550 แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมให้

ทันสมัย เท่าเทียมและสามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยมีโครงการหลักที่สำคัญคือ **โครงการพัฒนาศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data eXchange Center : DXC)**¹ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลในกระบวนการยุติธรรมและขยายพื้นที่ให้กับหน่วยงานที่มีความพร้อมและสามารถแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลกันเพื่อสนับสนุนการบริหารงานยุติธรรมในด้านต่าง ๆ เช่น ระบบประสานราชการผ่านทาง website และ mail การสืบค้นข้อมูลบุคคลและข้อมูลเกี่ยวกับคดี การให้บริการติดตามสถานะคดี ระบบตัดฟ้องฝากขังผ่านระบบ VDO Conference การสืบค้นข้อมูลยานพาหนะและใบอนุญาตขับขี่ เป็นต้น

(1) ปัญหาในประเด็นหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีเป็นจำนวนมากและมีการบริหารงานแบบแยกส่วน

ปัจจุบันการบริหารงานยุติธรรม มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนกว่า 68 หน่วยงาน ทั้งในกลุ่มหน่วยงานที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมโดยตรง กลุ่มหน่วยงานที่มีบทบาทภารกิจบางอย่างเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม และกลุ่มหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม ดังนี้

- **หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม** จำนวน 22 หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม กรมสอบสวนคดีพิเศษ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมบังคับคดี กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย สถาบันอนุญาโตตุลาการ เนติบัณฑิตยสภา สมาทนายความ

- **หน่วยงานที่มีบทบาทภารกิจบางอย่างเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม** จำนวน 27 หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการปฎิรูปกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรมพระธรรมนูญ กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ กรมสุขภาพจิต กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กรมอาเซียน กรมองค์การระหว่างประเทศ กรมประมง กรมทรัพยากรทางปัญญา กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว

- **หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม** จำนวน 19 หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาด

¹ อนุพล ชื่นอารมณ์ (2553). การพัฒนาศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC). สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JTJS/article/download/245777/167007/856560>.

หลักทรัพย์ กรมบัญชีกลาง กรมธนารักษ์ กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต กรมสรรพากร สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย กรมเจ้าท่า กรมการขนส่งทางบก กรมการจัดหางาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานประกันสังคม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมกิจการซอฟต์แวร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานรัฐบาลดิจิทัล สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ กรมการกงสุล

โดยทุกหน่วยงานในระดับกระทรวง ทบวง กรม เป็นองค์กรที่มีความเป็นเอกภาพและมีวัฒนธรรมองค์กร การกิจ อำนาจหน้าที่ และสิทธิในการบริหารงานตามกฎหมายและระเบียบของหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูล เนื่องจากข้อมูลในกระบวนการยุติธรรมโดยส่วนใหญ่เป็นข้อมูลสำคัญและอ่อนไหวต่ออำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน การเผยแพร่และส่งต่อข้อมูลไปให้หน่วยงานอื่น ๆ จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงเงื่อนไขของกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและป้องกันสิทธิมนุษยชนทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร ดังนั้น การผลักดันนโยบายเพื่อขับเคลื่อนการบริหารงานยุติธรรมต้องผ่านขั้นตอนการพิจารณาและเห็นชอบจากหัวหน้าหน่วยงานในแต่ละระดับชั้นก่อนที่จะสามารถดำเนินการได้ จึงเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งในการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

(2) ปัญหาการขาดเอกภาพในการบริหารงานยุติธรรม

เนื่องด้วยหน่วยงานที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้องด้านงานยุติธรรมได้กระจายกระจายอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวง ทบวง และกรมต่าง ๆ ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีโครงสร้างการบริหารงาน และลำดับขั้นตอนการบังคับบัญชาหลายระดับชั้น ส่งผลต่อระยะเวลาและขั้นตอนที่ใช้ในการติดต่อประสานงาน ทำให้ความร่วมมือของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดเอกภาพ เนื่องจากแต่ละหน่วยงานยังยึดถือเป้าหมายขององค์กรตนเองเป็นหลักและอาจทำงานในลักษณะที่มีความซ้ำซ้อนหรือแข่งขันกันเอง

หากจะชี้ให้เห็นถึงการขาดเอกภาพในการบริหารงานยุติธรรม ปัญหาการขาดเอกภาพในการสอบสวนคดีอาญาของไทย² ก็เป็นกรณีตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหา เนื่องจากระบบการสอบสวนคดีอาญาของไทยแบ่งแยกความรับผิดชอบในการสอบสวนและการฟ้องร้องออกจากกัน ส่งผลให้แนวทางการดำเนินงานของแต่ละองค์กรชั้นสอบสวนมีลักษณะแตกต่างกันออกไปและขาดความเชื่อมโยงของระบบ โดยเห็นได้จากบทบาทของเจ้าพนักงานผู้มีส่วนสอบสวนคดีอาญาของไทยที่ไม่ได้จำกัดเฉพาะพนักงานสอบสวนและพนักงานฝ่ายปกครองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น แต่ยังรวมถึงเจ้าพนักงานตามกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญาด้วย เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (สำนักงาน ป.ป.ช.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) เป็นต้น ปัญหาการขาดความเป็นเอกภาพระหว่างหน่วยงานด้านการยุติธรรมและการใช้อำนาจสอบสวนที่ซ้ำซ้อนกัน ส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน ตลอดจนสิ้นเปลืองงบประมาณและทรัพยากรของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาระบบสอบสวนคดีอาญาเพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ จึงจำเป็นต้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรมต้อง

² ภาวิณี หาญงษ์ชัย (2564). เอกภาพการสอบสวนในคดีอาญา UNITY OF CRIMINAL INQUIRY. Graduate Lay Journal Volume 14 No.3 July – September 2021.

สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นและสามารถติดตามสถานะของการดำเนินคดี เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรมและมีความเป็นเอกภาพในการดำเนินงาน

เพื่อให้เกิดการประสานงานและเชื่อมโยงร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและบูรณาการในภาพรวมของระบบงานยุติธรรม การพัฒนาระบบฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมจึงเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้ กพยช. สามารถกำหนดเป้าหมายนโยบาย และยุทธศาสตร์ในการบริหารงานยุติธรรมให้ทุกหน่วยงานมุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกัน และสามารถวางโครงสร้างระบบงานยุติธรรมให้เกิดความเป็นเอกภาพเพื่อให้การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(3) ปัญหาการขาดการบูรณาการของข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทยยังมีปัญหาที่ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมและความเหลื่อมล้ำในสังคม³ เนื่องจากข้อมูลการดำเนินคดีส่วนใหญ่จะเก็บไว้ที่หน่วยงานต้นสังกัด ทำให้บุคลากรสามารถใช้ดุลพินิจในการดำเนินคดีและขาดการติดตามตรวจสอบถ่วงดุลของหน่วยงานอื่นเนื่องจากไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ และประชาชนที่ไม่มีเส้นสายก็ไม่สามารถติดตามสถานะของคดีได้เลยว่ามีคืบหน้าหรืออยู่ในขั้นตอนใดหรืออยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใดแล้ว เมื่อไม่สามารถติดตามคดีได้ก็อาจส่งผลให้บางคดีล่าช้าจนสิ้นอายุความได้ ทั้งนี้ จากปัญหาความหลากหลายของหน่วยงานและการขาดเอกภาพในการบริหารงานยุติธรรมที่ส่งผลต่อการบูรณาการร่วมกันของข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานได้มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภายในหน่วยงานส่งผลให้มีความแตกต่างของเทคโนโลยี ทั้ง Hardware Software Network Security Database Application และ Data ทั้งในด้านมาตรฐาน คุณภาพ และปริมาณ ทำให้ยากต่อการเชื่อมโยงข้อมูลของทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน ซึ่งความแตกต่างของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าว ดูได้จากตัวอย่างของการพัฒนาดิจิทัลไอดีสำหรับการบริการภาครัฐ ดังนี้

ตารางที่ 1 : เปรียบเทียบความแตกต่างของการดำเนินงานทางดิจิทัลในการใช้ดิจิทัลไอดีสำหรับการบริการภาครัฐ

คุณสมบัติ	D.DOPA (กรมการปกครอง)	DGA (สำนักงานรัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน))	NDID (การร่วมทุนของภาคเอกชน)
มาตรฐานการเชื่อมโยง	Oauth 2.0 OpenID Connect	OpenID 2.0 (OpenID Connect)	Rest API และ Blockchain
ปริมาณการใช้งานที่สามารถรองรับได้	1,000,000 trans/day	ประมาณ 100 user login per sec	ประมาณ 100 user login per sec (เฉพาะ KYC ที่ไม่ขอ Data)
รูปแบบองค์กร	รัฐ	รัฐ	เอกชน

³ พันตำรวจเอกธิติพงศ์ ภิวัฒนาวชิกุล (2561) ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม. หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

คุณสมบัติ	D.DOPA (กรมการปกครอง)	DGA (สำนักงานรัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน))	NDID (การร่วมทุนของภาคเอกชน)
ลักษณะข้อมูล บุคคล	ข้อมูลประชาชนจาก กรมการปกครอง	OpenID : เจ้าหน้าที่รัฐ (MailGoThai) และ ประชาชนทั่วไป (บัตร ประชาชน) D.DOPA (กรมการปกครอง) และ NDID (ธนาคาร)	ข้อมูลลูกค้าธนาคาร
กระบวนการ ลงทะเบียน	ลงทะเบียนผ่าน เจ้าหน้าที่ ณ สำนักทะเบียนที่ ออกบัตรประจำตัว ประชาชน	สมัครผ่านระบบ OpenID DGA	ผ่านช่องทางผู้ให้บริการ IdP แต่ละ ประเภท ตัวอย่างเช่น ตู้ Kiosk หรือ Mobile หรือสาขาธนาคาร หรือตู้ ATM และ Mobile Banking
การพิสูจน์ตัวตน (ตอน ลงทะเบียน)	ตรวจสอบสถานะ บุคคล ตรวจสอบ สถานะบัตร ประจำตัวประชาชน ตรวจสอบข้อมูล อัตลักษณ์	1. OpenID : ข้อมูลและ Laser Code บัตร ประจำตัวประชาชน 2. D.DOPA : App D.DOPA 3. NDID : App ธนาคาร	Dip Chip Online DOPA, Face Comparison
วันเริ่มให้บริการ	นำร่องทดสอบ 1 ต.ค. 63	1. OpenID : กลางปี 64 2. D.DOPA : กลางปี 64 3. NDID : ปลายปี 64	สำหรับ Use Case การเปิดบัญชี ข้ามธนาคารเปิดให้บริการ ก.พ. 63 และมีการขยายขอบเขตการ ให้บริการไปยัง use case อื่น เช่น การเปิดบัญชีหลักทรัพย์ หลักทรัพย์ จัดการกองทุน สินเชื่อ ประกัน
ค่าใช้จ่าย	ไม่มีค่าใช้จ่าย	ไม่มีค่าใช้จ่าย	มีค่าใช้จ่าย
ระดับความ น่าเชื่อถือ	NIST : IAL 2ETDA : IAL 2.3	1. ข้อมูลและLaser Code บัตรประจำตัว ประชาชน :IAL1.3 2. D.DOPA : IAL 2.3 3. NDID : IAL 2.3	IAL 2.3

จากความแตกต่างข้างต้น ส่งผลให้การเชื่อมโยงข้อมูลจากระบบดิจิทัลไอทีทั้ง 3 บริการดังกล่าวเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงานยุติธรรม DXC จะต้องดำเนินการตรวจสอบ วิเคราะห์ และปรับปรุงการเชื่อมโยงข้อมูลจาก 18 ฐานข้อมูล ประกอบด้วย (1) ฐานข้อมูลบัตรประจำตัวประชาชน (2) ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร (3) ฐานข้อมูลที่อยู่บุคคลทุกประเภท (4) ฐานข้อมูลใบสูติบัตร (5) ฐานข้อมูลใบอนุญาตขับขี่ (6) ฐานข้อมูลทะเบียนยานพาหนะ (7) ฐานข้อมูลผู้ประกันตน (8) ฐานข้อมูลผู้ถูกคุมประพฤติ (ผู้ใหญ่) (9) ฐานข้อมูลบุคคลล้มละลาย (10) ฐานข้อมูลเด็กหรือเยาวชนผู้กระทำความผิด (11) ฐานข้อมูลผู้ต้องขังที่พิพากษาแล้ว (12) ฐานข้อมูลอายัดตัวผู้ต้องขัง (13) ฐานข้อมูลประวัติคดีอาชญากรรม (14) ฐานข้อมูลกองทุนยุติธรรม (15) ฐานข้อมูลทะเบียนขอความช่วยเหลือทางการเงิน (กรณีจำเลย) (16) ฐานข้อมูลทะเบียนขอความช่วยเหลือทางการเงิน (กรณีผู้เสียหาย) (17) ฐานข้อมูลผู้ร้องทุกข์ และ (18) ฐานข้อมูลประวัติคดีป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน นอกจากนี้จากการตรวจสอบฐานข้อมูลดังกล่าวพบว่ายังคงมีปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานยุติธรรม เช่น ข้อมูลไม่ครอบคลุมกรณีบุคคลต่างด้าวหรือชาวต่างชาติ บุคคลที่ไม่อยู่ในทะเบียนราษฎร บุคคลที่ใช้นามแฝง บุคคลที่มีการเปลี่ยนชื่อสกุล/แปลงเพศ/ศัลยกรรม/ปกปิดข้อมูล เป็นต้น สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการนำเทคโนโลยีด้าน Biometric เพื่อเพิ่มช่องทางในการยืนยันตัวตนต่อไป นอกจากนี้ ข้อจำกัดในด้านกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ก็เป็นความท้าทายอีกประการหนึ่งในการเชื่อมโยงข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน เนื่องจากข้อมูลในกระบวนการยุติธรรมเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและอ่อนไหวต่อหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ การนำข้อมูลไปใช้หรือส่งผ่านข้อมูลเหล่านั้นไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วนย่อมต้องคำนึงถึงข้อจำกัดทางด้านกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 เป็นต้น

ผลการประเมินศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม⁴ พบว่าหน่วยงานส่วนใหญ่มีความพร้อมทางเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นโดยลำดับ แต่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีอุปสรรคในหลาย ๆ ด้าน เช่น กระบวนการทำงานภายในหน่วยงานยังมีความซ้ำซ้อน กฎหรือระเบียบไม่สนับสนุนการทำงานร่วมกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อมูลขาดความน่าเชื่อถือและไม่เป็นปัจจุบัน ขาดงบประมาณและความต่อเนื่องในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เครือข่ายไม่ครอบคลุมสถานที่ปฏิบัติงาน ผู้บริหารระดับสูงไม่ให้ความสำคัญ เป็นต้น โดยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรม จำนวน 68 หน่วยงานที่กล่าวถึงข้างต้น พบว่าปัจจุบันมีเพียง 26 หน่วยงานที่ได้มีการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลใน DXC ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด กรมการปกครอง กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ กรมการขนส่งทางบก กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงาน ปปง. สำนักงาน ป.ป.ช. กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค 4 ส่วนหน้า ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรมบังคับคดี กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

⁴ สำนักงานกิจการยุติธรรม (2559). (ร่าง) แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2559 -2562. กระทรวงยุติธรรม.

สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงานประกันสังคม สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักข่าวกรองแห่งชาติ หน่วยข่าวกรองทางทหาร กรมประมง สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงานศาลยุติธรรม

จากสภาพปัญหาที่ผ่านมาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าแม้จะมีความพยายามแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลด้านการยุติธรรมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 แต่กลับพบปัญหาอุปสรรคในทางปฏิบัติเนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ของกฎหมายจัดตั้งหน่วยงาน ทำให้มีการบริหารงานแบบอิสระ ไม่ขึ้นตรงต่อกันและยากต่อการประสานเชื่อมโยงข้อมูลด้านการยุติธรรม เนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีระบบฐานข้อมูลที่แตกต่างกัน มีขั้นตอนการเสนอขออนุมัติเปิดเผยข้อมูลที่แยกจากกัน ทำให้การบริหารจัดการงานด้านกระบวนการยุติธรรมไม่มีเอกภาพส่งผลต่อการบูรณาการร่วมกันในการอำนวยความยุติธรรมให้กับประชาชน

2.1.3 การดำเนินงานของสำนักงานกิจการยุติธรรม

ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2561 กำหนดให้สำนักงานกิจการยุติธรรม มีภารกิจเกี่ยวกับนโยบายและการพัฒนากระบวนการยุติธรรม โดยการศึกษา วิจัย การประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย และนำผลให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติประกอบการพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมมีทิศทางการดำเนินการที่สามารถอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน โดยแผนปฏิบัติการราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ของสำนักงานกิจการยุติธรรม สรุปดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision) : “เชื่อมโยงงานยุติธรรม สร้างความเป็นธรรมให้สังคม”

(Linking justice; building a fair society)

พันธกิจ (Mission) :

1. พัฒนานโยบายเพื่อกำหนดทิศทางการบริหารงานยุติธรรม
2. พัฒนาฐานข้อมูลและเสริมสร้างนวัตกรรมในกระบวนการยุติธรรม
3. สนับสนุน เสริมสร้าง และบูรณาการทุกภาคส่วนในกระบวนการยุติธรรม

แผนปฏิบัติการ ประกอบด้วย 6 เรื่อง ดังนี้

1. พัฒนากฎหมายและเสริมสร้างความรู้ด้านกฎหมาย
2. พัฒนาระบบการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ
3. ส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการยุติธรรม
4. ส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการยุติธรรม
5. พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลกระบวนการยุติธรรม
6. พัฒนาองค์กรสู่ขีดสมรรถนะสูง

จากแผนปฏิบัติการของสำนักงานกิจการยุติธรรมข้างต้น จะเห็นได้ว่าการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลกระบวนการยุติธรรม ถือเป็นเรื่องสำคัญประการหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานยุติธรรม ซึ่งการบูรณาการความร่วมมือเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ถือเป็นเรื่องที่สำคัญตามแผนปฏิบัติการในการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลกระบวนการยุติธรรม

จากข้อมูลการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ครั้งที่ 1/2566 เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2566⁵ แจ้งว่าจากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่าหากหน่วยงานต้องการข้อมูลหลัก (Master Data) จากหน่วยงานอื่น จำเป็นต้องทำเรื่องแสดงเหตุผลโดยละเอียดและรอกการอนุมัติจากหน่วยงานเจ้าของข้อมูล ดังนั้น ในการขับเคลื่อนศูนย์ DXC จะใช้กลไกของคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และสำนักงานกิจการยุติธรรม (สจร.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการ เป็นผู้ประสานงานรวบรวมข้อมูลหลัก ซึ่งจะช่วยลดปริมาณการจัดทำข้อตกลง (MOU) ระหว่างหน่วยงาน ทั้งนี้ สำนักงานกิจการยุติธรรมจัดส่งหนังสือ ที่ ยธ 0909/80,81,82 ลงวันที่ 18 มกราคม 2566 เรื่อง **การจัดทำบัญชีข้อมูลหลักกระบวนการยุติธรรมและความต้องการใช้ข้อมูลอื่นในการปฏิบัติงาน** รวมถึงได้มีการจัดประชุมเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2566 เพื่อดำเนินการรวบรวมข้อมูลจาก 22 หน่วยงาน พบว่ามีทั้งหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือในการจัดส่งข้อมูล จำนวน 16 หน่วยงาน และหน่วยงานที่ไม่ประสงค์จัดส่งข้อมูล จำนวน 6 หน่วยงาน ดังนี้

(1) หน่วยงานจัดส่งข้อมูล จำนวน 16 หน่วยงาน รวม 310 ชุดข้อมูล ดังนี้

- (1.1) สำนักงานศาลยุติธรรม จำนวนข้อมูล 9 ชุด
- (1.2) สำนักงานอัยการสูงสุด จำนวนข้อมูล 3 ชุด
- (1.3) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวนข้อมูล 94 ชุด
- (1.4) สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม จำนวนข้อมูล 24 ชุด
- (1.5) สำนักงานกิจการยุติธรรม (ทุกชุดข้อมูล)
- (1.6) กรมสอบสวนคดีพิเศษ จำนวนข้อมูล 30 ชุด
- (1.7) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ จำนวนข้อมูล 31 ชุด
- (1.8) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จำนวนข้อมูล 36 ชุด
- (1.9) กรมบังคับคดี จำนวนข้อมูล 2 ชุด
- (1.10) กรมคุมประพฤติ จำนวนข้อมูล 14 ชุด
- (1.11) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวนข้อมูล 12 ชุด
- (1.12) กรมราชทัณฑ์ จำนวนข้อมูล 4 ชุด
- (1.13) สำนักงาน ป.ป.ง. จำนวนข้อมูล 30 ชุด
- (1.14) สำนักงาน ป.ป.ส. จำนวนข้อมูล 11 ชุด
- (1.15) สำนักงาน ป.ป.ท. จำนวนข้อมูล 5 ชุด
- (1.16) สภานายความ จำนวนข้อมูล 5 ชุด

⁵ คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม (2566). เอกสารประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ครั้งที่ 1/2566 วันจันทร์ที่ 29 พฤษภาคม 2566. สืบค้นจาก <https://www.dxc.go.th/wp-content/uploads/2023/05/>

(2) หน่วยงานไม่ประสงค์จัดส่งข้อมูล จำนวน 6 หน่วยงาน

- (2.1) สำนักงานศาลปกครอง
- (2.2) สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
- (2.3) สำนักงาน ป.ป.ช.
- (2.4) สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
- (2.5) สถาบันอนุญาโตตุลาการ
- (2.6) เนติบัณฑิตยสภา

โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมได้นำชุดข้อมูล 310 ชุด จาก 16 หน่วยงาน มาวิเคราะห์ และตัดข้อมูลที่ซ้ำกันออก คงเหลือชุดข้อมูลหลักทั้งสิ้น 144 ชุดข้อมูล (ภาคผนวก ก) แบ่งเป็น 2 กลุ่มข้อมูล คือ (1) กลุ่มข้อมูลหลัก กระบวนการยุติธรรม 54 ชุดข้อมูล และ (2) กลุ่มข้อมูลสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านกระบวนการยุติธรรม 90 ชุดข้อมูล

2.1.4 แนวโน้มของปัญหาในอนาคต

การจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้มีความกระจัดกระจายและมีอำนาจหน้าที่ แยกออกจากกันก็เพื่อมุ่งเน้นในเรื่องของการตรวจสอบถ่วงดุลและคานอำนาจซึ่งกันและกัน อาจเหมาะสมกับ สภาวะที่มีจำนวนคดีไม่มากนัก แต่ปัจจุบันปัญหาอาชญากรรมมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะ การกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ ระหว่างปี พ.ศ. 2560 ถึง พ.ศ. 2564 (ข้อมูล ถึง ต.ค. 2564) พบว่า มีการรับแจ้งความคดีอาญา ทั้งฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน และฐานความผิดพิเศษ มีแนวโน้มที่ลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี

แม้แนวโน้มการรับแจ้งความของ 3 ฐานความผิด (ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิตฯ ฐานความผิด เกี่ยวกับทรัพย์สิน และฐานความผิดพิเศษ) จะมีแนวโน้มลดลง แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ฐานกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์และความผิดฉ้อโกงที่กระทำผ่านระบบคอมพิวเตอร์มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจน โดยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์มีการรับแจ้งความเพิ่มขึ้นจาก 760 รายในปี พ.ศ. 2560 เป็น 1,912 ราย ในปี พ.ศ. 2564 (ม.ค. - ต.ค. 2564) คิดเป็นร้อยละ 151.6 ขณะที่ความผิดฉ้อโกงที่กระทำผ่านระบบคอมพิวเตอร์ เพิ่มขึ้นจาก 1 รายในปี พ.ศ. 2561 เป็น 781 ราย ในปี พ.ศ. 2564 (ม.ค. - ต.ค. 2564) คิดเป็น ร้อยละ 78,000 ซึ่งเป็นที่น่ากังวลเป็นอย่างมากเนื่องจากการกระทำความผิดผ่านระบบคอมพิวเตอร์มีจำนวน เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและมีความสลับซับซ้อนยากต่อการติดตามดำเนินคดี

นอกจากนี้ ข้อมูลผลการดำเนินงานด้านคดีของศาลยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565⁶ พบว่ามีจำนวนคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาในช่วงเดือนตุลาคม 2564 – กันยายน 2565 จำนวนสูงถึง 1,938,606 คดี ซึ่งสามารถพิพากษาแล้วเสร็จ จำนวน 1,666,002 คดี คิดเป็นร้อยละ 85.94 คงเหลือเป็นคดี ที่อยู่ระหว่างพิจารณา อีกจำนวน 272,604 คดี

⁶ ส่วนระบบข้อมูลสถิติ สำนักงานแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม (2566). รายงานสถิติคดีในภาพรวมและสรุปผลการดำเนินงานด้านคดีของศาลยุติธรรม ท้ราชอาณาจักร ประจำปี พ.ศ. 2565 (ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565). สืบค้นจาก <https://www.moj.go.th/view/83994>.

ตารางที่ 2 : คดีที่เข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลทั่วราชอาณาจักร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

หน่วยนับ : คดี

ศาล	คดีที่เข้าสู่การพิจารณา			คดีพิพากษา	คิดเป็นร้อยละ	คดีอยู่ระหว่าง
	คดีค้างมา	คดีใหม่	รวม			
ศาลฎีกา	3,544	5,080	8,624	5,836	67.67	2788
ศาลชั้นอุทธรณ์	8,436	51,080	59,516	45,308	76.13	14208
ศาลชั้นต้น	436,187	1,434,279	1,870,466	1,614,858	86.33	255608
รวม	448,167	1,490,439	1,938,606	1,666,002	85.94	272,604

จะเห็นได้ว่ามีจำนวนคดีที่ขึ้นสู่การพิจารณาในชั้นศาลเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในชั้นการพิจารณาของศาลชั้นต้น ซึ่งปริมาณคดีจำนวนมากดังกล่าวส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณา โดยจากข้อมูลจำนวนคดีที่พิพากษาแล้วเสร็จ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 1,666,002 คดีข้างต้น พบว่ามีจำนวนกว่า 80,577 คดีที่ใช้ระยะเวลาในการพิจารณาเกินกว่า 1 ปี และจากข้อมูลจำนวนคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา (ไม่สามารถดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565) จำนวน 272,604 คดี พบว่ามีจำนวนกว่า 19,347 คดี ที่ใช้ระยะเวลาเกินกว่า 1 ปี

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่าแนวโน้มการเกิดอาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วและมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ส่งผลต่อระยะเวลาในการดำเนินคดีและการพิพากษา ส่งผลให้ในอนาคตหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมอาจไม่สามารถดำเนินการโดยเอกเทศ แต่มีความจำเป็นต้องบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นเอกภาพ ดังนั้น ภาครัฐจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปรับปรุงการดำเนินงานให้สามารถรองรับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงที่มีความอ่อนไหวและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งการปรับปรุงและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานให้กระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยมีเอกภาพสามารถนำข้อมูลในรูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการพิจารณาคดี การป้องกันการก่อคดีซ้ำ และการบริหารจัดการข้อมูลให้เกิดความสะดวกกับผู้เสียหาย พยาน และผู้ต้องหา รวมถึงการแก้ไขปัญหาในการบริหารงานยุติธรรมของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งหากบุคลากรและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นก็จะสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวในการวิเคราะห์ เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน รวมถึงป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดได้อย่างทันทั่วถึงและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง หากภาครัฐนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีทางอาญาตั้งแต่ขั้นตอนของการสอบสวนในชั้นพนักงานสอบสวน ชั้นการสอบสวนของพนักงานอัยการ ชั้นการพิจารณาคดีในชั้นศาล รวมถึงชั้นการคุมขังและปล่อยตัว เข้าสู่ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกลางที่จะอำนวยความสะดวกให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องกับคดีทางอาญาสามารถเข้าถึงข้อมูลที่กำหนดได้ เพื่อรับรู้และติดตามสถานะของการดำเนินคดีโดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในหมวดหน้าที่ของรัฐ ที่รัฐจะต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการ

และจะต้องจัดให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก โดยรัฐต้องมีหน้าที่ในการจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติให้ประชาชนได้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายที่สูงเกินควร

2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย

2.2.1 หลักการ แนวคิด ที่ใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการจัดทำข้อเสนอ

ผู้ศึกษาได้ศึกษาและค้นคว้าหลักการและแนวคิดต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณาแนวทางการจัดทำข้อเสนอโครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ใน 2 แนวคิด คือ (1) นโยบายรัฐบาลดิจิทัล และ (2) แนวคิด Data – Driven Public Sector ซึ่งเป็นแนวคิดสำคัญของรัฐบาลไทยและองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD)

(1) นโยบายรัฐบาลดิจิทัล

รัฐบาลไทยตระหนักถึงความสำคัญของการปรับเปลี่ยนหน่วยงานภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 เพื่อยกระดับการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐให้อยู่ในระบบดิจิทัลอันจะนำไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่มีระบบการทำงานและข้อมูลเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานอย่างมั่นคงปลอดภัยมีประสิทธิภาพรวดเร็ว เปิดเผยและโปร่งใส รวมทั้งประชาชนได้รับความสะดวกในการรับบริการและสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานของภาครัฐได้ โดยแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566 – 2570 มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ ได้แก่

1. เพื่อพัฒนาบริการดิจิทัลสาธารณะของรัฐที่มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ สามารถอำนวยความสะดวกในการให้บริการและเป็นที่ยอมรับของประชาชน
2. เพื่อเป็นแนวทางสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการยกระดับการบริหารจัดการและการดำเนินงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัว มีการบูรณาการแบบไร้รอยต่อ เปิดเผย โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
3. เพื่อเป็นกรอบทิศทางให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 และสร้างความต่อเนื่องในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย

(2) แนวคิด Data – Driven Public Sector

องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ซึ่งเป็นองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วกว่า 35 ประเทศ ได้จัดทำรายงาน ‘The Path to Becoming a Data – Driven Public Sector’ ได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล ซึ่งภาครัฐจะต้องเร่งปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์และความคาดหวังของประชาชน ดังนั้น การพัฒนาภาครัฐให้เป็น ภาครัฐที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data – Driven Public Sector : DDPS) จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการปรับปรุงการบริหารงานภาครัฐให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการให้บริการประชาชนและการใช้จ่ายภาคสาธารณะ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. การกำหนดกรอบนโยบายในการบริหารจัดการข้อมูลที่ชัดเจน
2. นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งในขั้นตอนการวางแผน การนำไปปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล
3. สร้างความเชื่อมั่นในการนำส่งและจัดเก็บข้อมูล โดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม และกรอบของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

2.2.2 บทวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอ

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความล่าช้าของกระบวนการยุติธรรมยังคงเป็นความท้าทายสำคัญประการหนึ่งของการบริหารงานยุติธรรมของประเทศไทย รัฐบาลได้ให้ความสำคัญโดยการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการแก้ไขกฎหมาย การจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รวมถึงการกำหนดให้สำนักงานกิจการยุติธรรม (สกธ.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการประสานดำเนินการในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม เพื่อรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เสนอแนะและพัฒนา ระบบงานยุติธรรมต่อคณะกรรมการ โดย “โครงการระบบศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC)” เป็นความพยายามของสำนักงานกิจการยุติธรรมในการเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาระบบงานยุติธรรม ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 แต่ปัจจุบันก็ยังคงไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลได้ครบถ้วนสมบูรณ์ เนื่องจากปริมาณข้อมูลจำนวนมาก ความหลากหลายของข้อมูล ความแตกต่างของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละหน่วยงาน ขั้นตอนการพิจารณาอนุญาต/อนุมัติให้ใช้ข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ เนื่องจากข้อมูลในกระบวนการยุติธรรมเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและอ่อนไหวต่อหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ การนำข้อมูลไปใช้หรือส่งผ่านข้อมูลเหล่านั้นไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วนย่อมต้องคำนึงถึงข้อจำกัดทางด้านกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ดี สำนักงานกิจการยุติธรรมมีความจำเป็นต้องออกแบบสร้างเครื่องมือกลไกเพื่อใช้ในการเชื่อมโยงและประสานความร่วมมือในการขับเคลื่อนภารกิจและกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงได้บรรจุ “โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลศูนย์ปฏิบัติการฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ” ไว้ในแผนปฏิบัติการราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ของสำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นการนำเสนอแนวคิดในการออกแบบนวัตกรรมและสร้างเครื่องมือเพื่อใช้เป็นกลไกในการทำงานให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ในการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ โดยจะเป็นศูนย์กลางความร่วมมือของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ทั้งในส่วนกลางและในระดับพื้นที่ ให้ขับเคลื่อน เชื่อมโยง บูรณาการ และประสานงาน โดยสามารถที่จะยกระดับความเชื่อมั่นและสร้างศรัทธาให้กับประชาชนผู้ใช้บริการหน่วยงานภายใต้กระบวนการยุติธรรม ตามความคาดหวังของคนในสังคม และเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนการบริหารงานยุติธรรมด้วยข้อมูล (Data Driven) โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม สามารถอาศัยอำนาจหน้าที่ในการเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้รองรับการบริหารงานยุติธรรมแบบเบ็ดเสร็จเพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลตามสิทธิและหน้าที่ รวมถึงเพื่อให้สำนักงานกิจการยุติธรรม

สามารถนำข้อมูลไปจัดทำรายงานในมิติด้านกระบวนการยุติธรรมด้านต่าง ๆ สำหรับการกำหนดทิศทางการนโยบาย กำกับ ติดตามกระบวนการด้านการยุติธรรม ครอบคลุมทุกมิติ

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องจัดทำ**กรอบทิศทางการขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ**เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศองค์กรอย่างมีระบบ และมีทิศทางที่ถูกต้อง สนับสนุนเป้าหมายในการพัฒนาสำนักงานกิจการยุติธรรมในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ให้สามารถที่จะกำกับดูแลการจัดการสารสนเทศของกระบวนการยุติธรรม สามารถจัดทำนโยบายและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมเสนอต่อ กพยช. ให้สามารถขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ และยกระดับการทำงานภายใต้ นโยบายดิจิทัลภาครัฐที่ยั่งยืน รวมทั้งสามารถเป็นกลไกหนึ่งในการสร้างสังคมโดยรวมที่มีวัฒนธรรมในการเคารพกฎหมาย สงบสุข ยุติธรรม และสร้างธรรมาภิบาลให้กับประเทศ ตามที่รัฐบาลกำหนดนโยบาย ด้านเศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมด้วยเทคโนโลยีอย่างจริงจัง ส่งผลให้การปฏิบัติงานของภาครัฐต้องมีการพัฒนาให้สามารถทำงานแบบบูรณาการ ตลอดจนการเชื่อมโยงระบบข้อมูล เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ดีและมีประสิทธิภาพในอนาคตต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1) มีฐานข้อมูลกลางเชื่อมโยงระบบข้อมูลดีของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชา และประชาชน สามารถติดตามสถานะการดำเนินงานได้ ช่วยในการกำกับติดตามการดำเนินการ เพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินงาน

2) การมีหน่วยงานกลางในการจัดการสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม จะช่วยลดต้นทุนในการพัฒนา บริหาร และบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรม ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศทางคดีในทุกขั้นตอนการดำเนินการ และสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการปฏิบัติงาน การวางแผน และการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ยกระดับการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กลางคือ หากมีหน่วยงานกลางในการจัดการสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมที่เป็นรูปแบบกลาง เช่น ข้อมูลหมายจับ ข้อมูลพฤติการณ์ ข้อมูลทะเบียนประวัติ ข้อมูลการจับกุม ฯลฯ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถเข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็ว ถูกต้อง ทันต่อสถานการณ์ สามารถสื่อสารไปในทิศทางเดียวกัน ก็จะส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปด้วยความถูกต้องรวดเร็ว

4) สามารถขับเคลื่อนการบริหารงานยุติธรรมด้วยข้อมูล (Data Driven) โดยสามารถนำฐานข้อมูลกลางไปใช้ในการสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support System: DSS) ช่วยในการคิดวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์สำหรับการแก้ไขปัญหาหรือกำหนดนโยบายที่เหมาะสมของผู้บริหารในทุกระดับ

5) ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการข้อมูลสารสนเทศ อันจะช่วยให้เกิดการวิจัยและนวัตกรรมที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่และยกระดับการบริหารงานยุติธรรมของประเทศไทย

6) เพิ่มความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลสาธารณะที่เหมาะสมและติดตามสถานะการดำเนินคดี ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยและสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนได้อีกทางหนึ่ง

7) ยกระดับการใช้ดุลพินิจในการบังคับใช้กฎหมายของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เนื่องการบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูลกลางจะทำให้บุคลากรทุกหน่วยงานมีความระมัดระวังในการใช้ดุลพินิจมากยิ่งขึ้น รวมถึงบุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์พฤติการณ์ทางคดีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ดุลพินิจ

8) เพิ่มขีดความสามารถในการรักษาความปลอดภัยและความมั่นคงของข้อมูลสารสนเทศทางอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านมาตรการทางกฎหมายและระบบการบริหารจัดการข้อมูลที่เป็นมาตรฐานสากล สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 แนวทางในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลศูนย์ปฏิบัติการฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

สำหรับแนวทางในการพัฒนารอบทิศทางการขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติภายใต้การศึกษานี้จะประกอบด้วย 3 ส่วน เพื่อตอบคำถามในการพัฒนา 3 ข้อ คือ 1. ทำอะไร (What) 2. ทำอย่างไร (How) และ 3. ทำเพื่ออะไร (For Whom)

2.2.3.1 ทำอะไร (What)

ในส่วนนี้ จะเป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product) หรือบริการที่ สกธ. จะนำเสนอให้แก่กลุ่มผู้ให้บริการ โดยผลิตภัณฑ์สามารถจำแนกได้เป็น 2 รูปแบบ คือ ข้อมูล (Data) และโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) มีรายละเอียด ดังนี้

(1) ข้อมูล (Data)

1.1 ฐานข้อมูล (Database) - ข้อมูลสถิติ ข้อมูล กพยช. และข้อมูลนโยบาย

สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรมหน่วยงานหนึ่งในกระทรวงยุติธรรม ซึ่งมีภารกิจในการพัฒนานโยบายและการพัฒนา กระบวนการยุติธรรม โดยการศึกษา วิจัย ประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย และนำผลให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ประกอบการพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมมีทิศทางการดำเนินการที่สามารถอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

(1) รับผิดชอบในงานธุรการของกองงานคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติและดำเนินงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(2) ศึกษา วิเคราะห์นโยบาย แผนยุทธศาสตร์ และแนวทางการบริหารกระบวนการยุติธรรมเพื่อสนองต่อ

(3) คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

(4) สนับสนุนและดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์กระบวนการยุติธรรม

- (5) ประสานและดำเนินการวิจัยด้านกฎหมาย ระบบงานยุติธรรม และทางด้านอาชญาวิทยา รวมทั้งติดตามและประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรม และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (6) พัฒนากฎหมายและระบบงานในกระบวนการยุติธรรม
- (7) ดำเนินการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมและบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- (8) บริหารกองทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาการบริหารงานยุติธรรม
- (9) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

กพยช. มีภารกิจหลักในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรม ประกอบด้วยอนุกรรมการ อาทิ

- คณะอนุกรรมการประสานและพัฒนาระบบงานยุติธรรม
- คณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้
- คณะอนุกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยในกระบวนการยุติธรรม
- คณะอนุกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคลากรในงานยุติธรรม
- คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม
- คณะอนุกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
- คณะอนุกรรมการด้านการปฏิรูปการพัฒนามาตรการต่อผู้กระทำผิดอาญาแทนการ

ควบคุมตัวโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรวิชาชีพและชุมชน

- คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาและขับเคลื่อนการดำเนินงานการไกล่เกลี่ยระงับ

ข้อพิพาท

- คณะอนุกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานในการเตรียมความพร้อมและรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม

(10) คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายและประสานงานกระบวนการยุติธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้

(11) คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาร่างกฎหมายมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญากรณีมาตรการชะลอการฟ้อง

(12) คณะอนุกรรมการศึกษาและพัฒนาระบบการบังคับคดีเพื่อแก้ไขปัญหาทรัพย์ค้างการขายทอดตลาด

- (13) คณะอนุกรรมการพัฒนาวิชาชีพโนตารีปบลิก

1.2 ฐานข้อมูลองค์ความรู้ (Knowledge Base) รวมถึงแผนแม่บท แผนยุทธศาสตร์ โครงการสำคัญ และหลักสูตรฝึกอบรม

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และ(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 กำหนดให้ทุกส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการ โดยจัดทำเป็นแผน 5 ปี ซึ่งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ

แผนระดับหนึ่ง (ประเด็นการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ)

แผนระดับสาม คือ แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2566 -2569

มติที่ 2 การพัฒนากระบวนการยุติธรรมตามมาตรฐานสากล พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล
 วนการยุติธรรมสู่ความเป็นเลิศ (Operation Excellence)

แผนปฏิบัติการราชการกระทรวงยุติธรรม ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) (แผนปฏิบัติการด้านการรู้ด้านกฎหมายและการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมเคารพกติกา (Law Awareness & Access) แผนปฏิบัติการเรื่องส่งเสริมการเข้าถึงบริการงานยุติธรรมการช่วยเหลือเยียวยาข้อพิพาท (Access to Justice & Alternative Dispute Resolution) และแผนปฏิบัติการเพื่อสิทธิการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม (Law Enforcement & Administration))

สำนักงานกิจการยุติธรรมได้จัดอบรมในหลักสูตรต่างๆ และได้จัดทำรายละเอียดหลักสูตรจำนวน
ผ่านการฝึกอบรมและการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน อาทิ

- หลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับกลาง (ยธก)
- หลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับสูง (ยธส.)
- การคิดเชิงระบบแบบองค์รวม (Systemic Thinking)
- หลักสูตรนักบริหารกิจการยุติธรรม

- หลักสูตร Online Training the New Normal for the Training
- หลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมแบบบูรณาการ
- หลักสูตรต้นกล้า
- หลักสูตรพัฒนาศักยภาพนักวิจัย
- หลักสูตรหลักนิติธรรม
- ฯลฯ

1.3 ข้อมูลการบริหาร/สื่อสาร (Operationally) รวมถึงระบบติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation System)

แม้ว่าจะมีการคิดโครงการด้านต่าง ๆ เพื่อรองรับสถานการณ์ด้านต่าง ๆ แต่ยังมีสถานการณ์อีกประเภทหนึ่งที่เป็น สถานการณ์เชิงรุก โดยจะใช้ความคิดสร้างสรรค์และการมอง การณ์ไกล เพื่อป้องกันปัญหาหรือสร้างโอกาสในการพัฒนาขององค์กร ทั้งนี้ เพื่อรักษาความได้เปรียบหรือพัฒนาองค์กร อย่างยั่งยืน ประกอบด้วย

- (1) การเพิ่มความรวดเร็ว ความถูกต้อง และความแม่นยำในด้านปริมาณและคุณภาพ
- (2) การพัฒนาคุณภาพและบริการ ให้มีมาตรฐานสูงกว่า หรือ ดีกว่าเดิม
- (3) การเสนอแนวคิดหรือบริการใหม่ (New products)
- (4) การเตรียมความพร้อมเผชิญกับภาวะวิกฤต และความเสี่ยง

1.4 ศักยภาพขององค์กร (Capacity of Organization) รวมถึงคุณภาพ มาตรฐาน ทรัพยากรและเทคโนโลยี

การที่องค์กรจะมีสมรรถนะที่ทำให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน จะต้องอาศัย สมรรถนะหลายตัว ได้แก่

- (1) สมรรถนะทางด้านเศรษฐกิจหรือการเงินงบประมาณ (Economic/Financial Capability)
- (2) สมรรถนะทางด้านยุทธศาสตร์หรือการตลาด (Strategic/Marketing Capability)
- (3) สมรรถนะทางด้านเทคโนโลยี (Technological Capability)

การสร้างสมรรถนะขององค์กรมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. การมีทัศนคติร่วมกัน (Share Mindset) ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจ เดียวกันภายในองค์กร และยังสร้างความแตกต่างให้กับองค์กรที่คู่แข่งยากจะเลียนแบบได้อีกด้วย
2. การจัดการและการปฏิบัติทางด้านบุคลากร (Management and Human Resource Practices) ซึ่งจะทำให้เกิดการแปรเปลี่ยนความสามารถของบุคคลให้เป็นความสามารถของ องค์กร ประกอบด้วย ด้านการสรรหา ด้านการพัฒนา ด้านการประเมินผล ด้านการให้รางวัล ด้านการ ออกแบบองค์กร และการสื่อสาร
3. การมีความสามารถในการเปลี่ยนแปลง (Capability for Change)
4. ภาวะผู้นำ (Leadership)

1.5 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Based)

สำนักงานกิจการยุติธรรมได้มีการพัฒนาศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data eXchange Center : DXC) เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการนำข้อมูลเพื่อมาบังคับใช้กฎหมายให้เกิดความถูกต้องและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถตอบโจทย์ตัวชี้วัดที่กำหนดสัดส่วน การนำเทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลกลางของประเทศมาใช้ในการบังคับใช้กฎหมาย

(2) โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)

หากเปรียบเทียบการวางระบบไอทีในสำนักงานกับการสร้างบ้าน โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศคือการให้สถาปนิกผู้เชี่ยวชาญมาออกแบบวางโครงสร้างของบ้านนั่นเอง ว่าอะไรควรอยู่ตรงไหน เพื่อความมั่นคงแข็งแรงของบ้าน และเพื่อความสะดวกในการใช้งานและความปลอดภัยของทุกคนในบ้าน กล่าวง่าย ๆ โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศคือ งานออกแบบโครงสร้างระบบไอทีในองค์กรนั่นเอง ซึ่งการออกแบบด้านระบบไอทีให้กับองค์กรนั้น เป็นงานที่จำเป็นจะต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางจริง ๆ ถึงจะออกแบบมาได้ครอบคลุมและตอบโจทย์ประสิทธิภาพการใช้งานของทุก ๆ คนในองค์กร จึงเรียกได้ว่าสิ่งนี้เป็นหัวใจสำคัญของงานไอที องค์กรประกอบของงาน โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีด้วยกันหลายด้าน แบ่งเป็นงานด้านต่าง ๆ ดังนี้

- (1) งานด้านการติดตั้งและวางระบบ Server
- (2) งานด้านการติดตั้งและวางระบบ Network
- (3) งานด้านการสร้างและการจัดการ Data Center ครอบคลุมไปยังส่วนของการจัดซื้อจัดหาและเลือกใช้ Storage เลือกใช้ระบบปฏิบัติการ การ Backup ข้อมูล และเรื่องของ Database ด้วย
- (4) งานด้าน IT Security การออกแบบและดูแลระบบรักษาความปลอดภัยด้าน IT ให้กับองค์กรซึ่งคุณ将会เห็นว่าองค์ประกอบงานด้านต่าง ๆ ของ โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศคือ สิ่งที่ครอบคลุมเรื่องไอทีทั้งหมดขององค์กร ตั้งแต่เริ่มออกแบบ สร้างระบบ ไปจนกระทั่งสร้างระบบเสร็จก็ยังมี การดูแลบริหารจัดการให้ด้วย จึงเรียกว่ามีความสำคัญอย่างมาก และไม่สามารถมองข้ามได้

2.2.3.2 ทำอย่างไร (How)

การจัดเก็บข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติจะประกอบด้วย

1. การจัดเรียงข้อมูล (Data Arrangement)

การจัดเรียงข้อมูลหมายถึงการจัดองค์กรและโครงสร้างของข้อมูลภายในฐานข้อมูล ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนดตาราง เขตข้อมูล และความสัมพันธ์ระหว่างเอนทิตีต่างๆ เพื่อให้แน่ใจว่าการจัดเก็บและการดึงข้อมูลมีประสิทธิภาพ การจัดเรียงข้อมูลที่เหมาะสมรวมถึงการออกแบบแบบจำลองข้อมูลเชิงตรรกะ การทำให้ข้อมูลเป็นมาตรฐานเพื่อลดความซ้ำซ้อน และสร้างดัชนีและคีย์ที่เหมาะสมเพื่อการเข้าถึงที่รวดเร็ว กระบวนการนี้วางรากฐานสำหรับฐานข้อมูลที่มีการจัดระเบียบอย่างดีและจัดการได้ง่าย

2. การกรองข้อมูล (Data Filtering)

การกรองข้อมูลเกี่ยวข้องกับกระบวนการเลือกข้อมูลเฉพาะจากชุดข้อมูลขนาดใหญ่ขึ้นตามเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ช่วยให้ผู้ใช้สามารถดึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากฐานข้อมูลโดยใช้ตัวกรองเพื่อกำจัดข้อมูลที่ไม่จำเป็น การกรองสามารถทำได้โดยใช้เทคนิคต่างๆ เช่น แบบสอบถาม SQL, ตัวสร้างแบบสอบถามที่มีโครงสร้าง หรือเครื่องมือจัดการข้อมูลเฉพาะ ด้วยการกรองข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ใช้สามารถมุ่งเน้นไปที่ชุดย่อยเฉพาะของข้อมูลที่ตรงกับความต้องการของพวกเขา และอำนวยความสะดวกในการวิเคราะห์ที่แม่นยำยิ่งขึ้น

3. ระบบหรือพื้นที่เก็บข้อมูลที่จัดเก็บไว้ในรูปแบบธรรมชาติ/ดิบ (Data Lake)

พื้นที่เก็บข้อมูลส่วนกลางที่จัดเก็บข้อมูลดิบและยังไม่ได้ประมวลผลจำนวนมากมหาศาลในรูปแบบดั้งเดิม ทำหน้าที่เป็นพูลหน่วยเก็บข้อมูลที่รวบรวมข้อมูลที่มีโครงสร้าง กึ่งโครงสร้าง และไม่มีโครงสร้างจากแหล่งต่าง ๆ Data Lake แตกต่างจากฐานข้อมูลแบบดั้งเดิมตรงที่มีความยืดหยุ่นและปรับขนาดได้ ช่วยให้รวมประเภทข้อมูลที่หลากหลายได้โดยไม่จำเป็นต้องมีโครงสร้างล่วงหน้าหรือกำหนดสคีมา Data Lake เป็นรากฐานสำหรับการวิเคราะห์ขั้นสูง การเรียนรู้ของเครื่อง และการสำรวจข้อมูล ทำให้องค์กรได้รับข้อมูลเชิงลึกอันมีค่าจากสินทรัพย์ข้อมูลของตน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและตีความข้อมูลเพื่อค้นหารูปแบบที่มีความหมาย ระบุแนวโน้ม และดึงข้อมูลเชิงลึก มีสองลักษณะหลักของการวิเคราะห์ข้อมูล: การวิเคราะห์ตามซอฟต์แวร์และการวิเคราะห์ตามแอปพลิเคชัน

- การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ซอฟต์แวร์ (Software) มักเกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องมือและแอปพลิเคชันซอฟต์แวร์ เช่น แพลตฟอร์มสถิติ ซอฟต์แวร์การขุดข้อมูล หรือภาษาการเขียนโปรแกรม เช่น Python หรือ R เครื่องมือเหล่านี้มีอัลกอริทึมและฟังก์ชันการทำงานขั้นสูงเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ซับซ้อน เช่น การวิเคราะห์การถดถอย การจัดกลุ่ม การทำนาย การสร้างแบบจำลองและการแสดงข้อมูล

- การวิเคราะห์ข้อมูลตามแอปพลิเคชัน (Application) หมายถึงการใช้แอปพลิเคชันหรือระบบเฉพาะที่ออกแบบมาสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลภายในโดเมนหรืออุตสาหกรรมเฉพาะ แอปพลิเคชันเหล่านี้มักมีความสามารถในการวิเคราะห์ในตัวและอัลกอริทึมเฉพาะโดเมนที่ปรับให้เหมาะสมกับความต้องการของกระบวนยุดิธรรม ตัวอย่าง ได้แก่ ระบบการจัดการกรณี เครื่องมือวิเคราะห์อาชญากรรม หรือแพลตฟอร์มการวิจัยทางกฎหมายที่ช่วยในการดึงข้อมูลเชิงลึกจากข้อมูลด้านกฎหมายและความยุติธรรม

5. การแสดงข้อมูล (Visualization)

การแสดงข้อมูลเป็นกราฟิกและสารสนเทศเพื่อเพิ่มความเข้าใจ สำนักรูปแบบ และสื่อสารข้อมูลเชิงลึกอย่างมีประสิทธิภาพ มันเกี่ยวข้องกับการสร้างการแสดงผลภาพ เช่น แผนภูมิ กราฟ แผนที่ หรือแดชบอร์ดที่แสดงข้อมูลที่ซับซ้อนในลักษณะที่ชัดเจนและใช้งานง่าย การแสดงข้อมูลเป็นภาพช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจแนวโน้ม ความสัมพันธ์ และความผิดปกติภายในชุดข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ช่วยให้กระบวนการ

ตัดสินใจง่ายขึ้น เป็นองค์ประกอบสำคัญของการวิเคราะห์ข้อมูล ช่วยให้ผู้ใช้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการยุติธรรม เข้าใจและสื่อสารข้อมูลที่ได้รับจากฐานข้อมูลด้วยวิธีที่ดึงดูดสายตา

2.2.3.3 ทำเพื่ออะไร (For Whom)

กลุ่มผู้ใช้บริการของศูนย์ปฏิบัติการฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติจะประกอบไปด้วย

1. คณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.)

เพื่อเป็นการศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการวิจัยในการกำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการในการ ปรับปรุงและพัฒนาระบบบริหารงานยุติธรรม ตลอดจนกฎหมายให้มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน และรายงานต่อ ครม./กพยช. พิจารณาเพื่อกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่อไป ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้อง มีข้อมูลด้านกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่ขั้นก่อน ระหว่าง และหลังการดำเนินคดี กระบวนการยุติธรรมทางเลือก นโยบายของรัฐ สถานการณ์ต่างๆ ในสังคม และการดำเนินงานตามภารกิจของ กพยช. รวมถึงฐานข้อมูล งานวิจัยในกระบวนการยุติธรรม เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และรายงานข้อมูลต่างๆ ที่มีความจำเป็นต่อการ จัดทำแนวทางการกำหนดนโยบาย ทั้งนี้การบริหารจัดการและพัฒนาข้อมูลด้านกระบวนการยุติธรรม การพัฒนาระบบงานที่เกี่ยวข้อง

2. คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.)

กพยจ. เป็นกลไกการอำนวยความสะดวกยุติธรรมและประสานความร่วมมือด้านกระบวนการยุติธรรม ในระดับจังหวัด โดยมีองค์ประกอบของกพยจ. ที่สำคัญประกอบด้วยอัยการจังหวัด (เป็นที่ปรึกษา) ผู้ว่าราชการจังหวัด (เป็นประธานกรรมการ) กรรมการได้แก่ผู้แทนภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจำนวน 15 คน และ ยุติธรรมจังหวัด (เป็นกรรมการและเลขานุการ) ข้อมูลจากศูนย์ปฏิบัติการฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรม แห่งชาติจะสามารถช่วยในการวางยุทธศาสตร์ของจังหวัด รวมถึงการทำงานร่วมกันในการเชื่อมต่อฐานข้อมูล รวบรวม แลกเปลี่ยนข้อมูล การพัฒนาฐานข้อมูลด้านกระบวนการยุติธรรมที่สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม และบูรณาการงานยุติธรรม อย่างครอบคลุมในทุกมิติ เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนสำหรับการกำหนดมาตรการ แนวทาง นโยบาย และอื่นๆ แก่คณะกรรมการ กพยช. คณะกรรมการ กพยจ. คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยในระยะแรกจะเป็นการวางระบบการจัดการศูนย์ปฏิบัติการ และพัฒนาฐานข้อมูลด้านกระบวนการ ยุติธรรม และการพัฒนาระบบงานที่เกี่ยวข้อง

3. หน่วยงานพันธมิตรด้านการยุติธรรม (Partnership in Justice)

โดยหน่วยงานพันธมิตรที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

- Level 1 (L1) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม 22 หน่วยงาน (เป็นหน่วยงานที่บทบาทภารกิจ หน้าที่ขององค์กรเกี่ยวข้องกับการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมโดยตรง)
- Level 2 (L2) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม 27 หน่วยงาน (เป็นหน่วยงานที่บทบาทภารกิจ บางอย่างเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม)
- Level 3 (L3) หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม 19 หน่วยงาน

4. ประชาชน (Public)

- ข้อมูลด้านกระบวนการยุติธรรม โดยประชาชนสามารถติดตามข้อมูลและข่าวสารการดำเนินการของกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ข้อมูลประกอบการลงทุน เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนและประกอบกิจการของนักลงทุน โดยเป็นการสร้างโอกาสของแต่ละพื้นที่ และเพื่อเป็นการพัฒนาประเทศในด้านการดำเนินธุรกิจ
- ข้อมูลเพื่อการป้องกันป้องปรามการกระทำผิด เป็นการเชื่อมโยงการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม แสดงให้เห็นถึงบทลงโทษและมาตรการรองรับการกระทำผิด ทั้งนี้เพื่อการป้องกันการกระทำผิดของผู้ที่มีความเสี่ยงและสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการกระทำผิด
- ข้อมูลเพื่อการวิจัย/การศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนนักศึกษาและผู้สนใจในกระบวนการยุติธรรมและยังเป็นฐานข้อมูลที่ช่วยในการพิจารณาคดีหรือประกอบการตัดสินใจการกระทำผิด

2.2.4 ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนข้อเสนอ

เพื่อให้การพัฒนาระบบฐานข้อมูลศูนย์ปฏิบัติการฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนตามข้อเสนอ มีดังนี้

(1) **กำหนดกรอบการทำงานร่วมกัน** สำนักงานกิจการยุติธรรมในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ สามารถอาศัยอำนาจของคณะกรรมการ ในการหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบการทำงาน เป้าหมาย หน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ในทิศทางเดียวกันภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนด

(2) **สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประสานงาน** สนับสนุนเครื่องมือและระบบเทคโนโลยีที่สามารถอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานและกำหนดช่องทางที่ชัดเจน เพื่อจัดส่งข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการสร้างความร่วมมือร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

(3) **สร้างความเชื่อถือและระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล** สร้างระบบและช่องทางในการดำเนินงานที่ชัดเจนด้วยความเห็นชอบร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้กรอบของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กฎหมายด้านความมั่นคง และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(4) **พัฒนาบุคลากรสมรรถนะสูง** ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้สำหรับบุคลากรในการใช้งานระบบและการดูแลระบบ เพื่อให้การมีประสิทธิภาพ

(5) **งบประมาณในการดำเนินงาน** จัดทำกรอบงบประมาณให้มีความเหมาะสมต่อการดำเนินงาน และจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(6) **ประสานความเข้าใจหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** สร้างความเข้าใจหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำข้อมูล และการส่งต่อข้อมูล

2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ

คุณลักษณะของผู้นำที่สำคัญที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายสู่การปฏิบัติให้เกิดการพัฒนากรอบทิศทางการขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม ควรมีคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1) ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งว่าบทบาทหน้าที่และภารกิจของตนเอง

สามารถสนับสนุนและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ขององค์กร เป้าหมายของภาครัฐ ยุทธศาสตร์ของประเทศและความต้องการของประชาชนและผู้รับบริการอย่างไร

2) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership) ความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และแสวงหาโอกาสในการสร้างเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาและปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้น นำไปสู่การยกระดับคุณภาพการบริหาร กระบวนการทำงาน และนโยบายของภาครัฐ ให้ทันต่อบริบทของความเปลี่ยนแปลง ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและผู้รับบริการ

3) ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล (Digital Leadership) มีความสามารถในการปรับตัว สามารถเรียนรู้ และเรียนรู้ใหม่ (Learning and Re-learning) เป็นการผลักดันให้องค์กรสามารถปรับตัวตามเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้ สามารถใช้ข้อมูลดิจิทัล (Data driven decision making) เพื่อการวิเคราะห์และตัดสินใจและสามารถปรับทุกส่วนในองค์กรให้รองรับโลกดิจิทัลให้ได้

4) ภาวะผู้นำเชิงรุก มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีความเข้าใจในแต่ละขั้นตอนของการทำงาน มีความสามารถด้านการวางแผน การคิด วิเคราะห์ เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กรและให้ความสำคัญกับการบริหารบุคลากรและการบริหารองค์กรให้มีความสมดุล

5) ทักษะด้านการสื่อสารโน้มน้าว สามารถในการสื่อสารและรับข้อมูลอย่างเหมาะสม สามารถแลกเปลี่ยน ข้อมูล ข่าวสาร แสดงความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะ และสามารถประสานงานกับบุคคลได้ทุกระดับทั้งภายในและภายนอกองค์กร มีการสื่อสารที่ชัดเจนส่งผลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ทำให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน และสามารถลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานได้

3. แผนพัฒนาตนเอง

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

บรรณานุกรม

คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม (2566). เอกสารประกอบการประชุม คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ครั้งที่ 1/2566 วันจันทร์ที่ 29 พฤษภาคม 2566. สืบค้นจาก <https://www.dxc.go.th/wp-content/uploads/2023/05/>.

دنۇفل قىنئارمىن (2553). การพัฒนาศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC). สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JTJS/article/download/245777/167007/856560>.

ประพาสร์ตน์ สุกดิษฐ์ (2561). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 The Development of Justice Administration to Thailand 4.0. วารสารวิชาการ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. ปีที่ 6 ฉบับที่ 2.

พันตำรวจเอกธิติพงศ์ ภูวัฒนวุฒิกุล (2561) ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ กระบวนการยุติธรรม. หลักสูตรนิติศาสตร์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ภาวิณี หาญธงชัย (2564). เอกภาพการสอบสวนในคดีอาญา UNITY OF CRIMINAL INQUIRY. Graduate Lay Journal Volume 14 No.3 July – September 2021.

ส่วนระบบข้อมูลสถิติ สำนักงานแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม (2566). รายงานสถิติคดีในภาพรวม และสรุปผลการดำเนินงานด้านคดีของศาลยุติธรรม ท้วราชอาณาจักร ประจำปี พ.ศ. 2565 (ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565). สืบค้นจาก <https://www.moj.go.th/view/83994>.

สำนักงานกิจการยุติธรรม (2559). (ร่าง) แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2559 - 2562. กระทรวงยุติธรรม.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก: รายการชุดข้อมูลหลัก จำนวน 144 ชุด

ลำดับ	ชื่อชุดข้อมูล	ชื่อหน่วยงาน
กลุ่มข้อมูลหลักกระบวนการยุติธรรม 54 ชุดข้อมูล		
1	ข้อมูลประกาศสืบจับ/หมายจับ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
2	ข้อมูลผู้กระทำผิดกฎหมาย	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
3	ข้อมูลคดีรหยา	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
4	ข้อมูลคดีอาญา	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
5	ข้อมูลคดีจราจร	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
6	ข้อมูลทะเบียนประวัติอาชญากร	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
7	ข้อมูลการลงทะเบียนประวัติอาชญากรของเด็กและเยาวชน	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
8	ผู้ถูกจับกุมในคดีอาญา	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
9	ข้อมูลการดำเนินคดีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติกลุ่มคดีชีวิต ร่างกาย เพศ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
10	ข้อมูลการจับของเจ้าพนักงานตำรวจ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
11	ข้อมูลการสอบสวนเบื้องต้น	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
12	ข้อมูลหมายคำหมายแดงตำรวจสากล	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
13	ข้อมูลการอายัดตัว	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
14	ฐานข้อมูลสารบบคดี(รายละเอียดข้อมูลคดี)	สำนักงานอัยการสูงสุด
15	ฐานข้อมูลสารบบคดี(รายละเอียดข้อมูลบุคคล)	สำนักงานอัยการสูงสุด
16	สถานะคดี	สำนักงานอัยการสูงสุด
17	ผลของกลางและผลคดีถึงที่สุด	สำนักงานอัยการสูงสุด
18	การบังคับคดีผู้ประกันในคดีอาญาตาม ป.วิ.อ. มาตรา 119 และการบังคับโทษปรับตาม ป.อ. มาตรา 29/1	สำนักงานอัยการสูงสุด
19	ฐานข้อมูลหมายจับศาล	สำนักงานศาลยุติธรรม
20	ฐานข้อมูลคำพิพากษาศาลชั้นต้น	สำนักงานศาลยุติธรรม
21	ฐานข้อมูลคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์	สำนักงานศาลยุติธรรม
22	ผลคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือเยาวชนที่กระทำผิดในคดีอาญา	สำนักงานศาลยุติธรรม
23	ผลคำพิพากษาศาลชั้นต้นที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้ส่วนเสีย	สำนักงานศาลยุติธรรม
24	ข้อมูลจำเลยในคดีอาญา	สำนักงานศาลยุติธรรม
25	หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด	สำนักงานศาลยุติธรรม
26	ผลคดีและการดำเนินคดีในชั้นศาล	สำนักงานศาลยุติธรรม
27	ข้อมูลหมายศาลต่างๆ ในรูปแบบดิจิทัล	สำนักงานศาลยุติธรรม
28	ข้อมูลรายงานกระบวนการพิจารณา + บัญชีระบุพยาน	สำนักงานศาลยุติธรรม

ลำดับ	ชื่อชุดข้อมูล	ชื่อหน่วยงาน
29	ประวัติการถูกลงโทษคดีมรยาททนายความ	สำนักงานศาลยุติธรรม
30	ข้อมูลประวัติคดี ปปง.	สำนักงาน ปปง
31	ข้อมูลการยึดทรัพย์	สำนักงาน ปปง
32	ฐานข้อมูลผู้ถูกกล่าวหาคดีด้านการทุจริต	สำนักงาน ป.ป.ช.
33	เลขคดีและคำสั่งแต่งตั้งอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง/ มติชี้มูลความผิด	สำนักงาน ป.ป.ท.
34	ฐานข้อมูลคดีประมงผิดกฎหมาย	กรมประมง
35	ฐานข้อมูลผู้ต้องขัง (ที่พิพากษาแล้ว)	กรมราชทัณฑ์
36	ฐานข้อมูลผู้ต้องขัง (ที่ยังไม่พิพากษา)	กรมราชทัณฑ์
37	ข้อมูลอาัยตัวผู้ต้องขัง	กรมราชทัณฑ์
38	ข้อมูลการเข้าเยี่ยมผู้ต้องขัง	กรมราชทัณฑ์
39	ข้อมูลการปล่อยตัวจำเลยในคดีอาญา	กรมราชทัณฑ์
40	ข้อมูลประวัติคดียาเสพติด	สำนักงาน ป.ป.ส.
41	ข้อมูลการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สิน	สำนักงาน ป.ป.ส.
42	ข้อมูลผู้ถูกคุมประพฤติ(ผู้ใหญ่)	กรมคุมประพฤติ
43	ข้อมูลเด็กหรือเยาวชนผู้กระทำความผิด	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชน
44	ข้อมูลบุคคลที่เคยได้รับการคุ้มครอง	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชน
45	ข้อมูลบุคคลล้มละลาย	กรมบังคับคดี
46	ข้อมูลเกี่ยวกับการบังคับคดีกับทรัพย์สินของผู้ประกัน	กรมบังคับคดี
47	ข้อมูลการไกล่เกลี่ยชั้นบังคับคดี	กรมบังคับคดี
48	ข้อมูลทรัพย์สินที่ได้ขายทอดตลาด	กรมบังคับคดี
49	ข้อมูลประวัติการยึดทรัพย์	กรมบังคับคดี
50	ทรัพย์สินชั้นบังคับคดี	กรมบังคับคดี
51	ฐานข้อมูลหมายจับคดีพิเศษ	กรมสอบสวนคดีพิเศษ
52	ข้อมูลคดีพิเศษ	กรมสอบสวนคดีพิเศษ
53	ข้อมูลผลการตรวจพิสูจน์ของคดี	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
54	ข้อมูลบุคคลพันโทษ	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชน กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์

ลำดับ	ชื่อชุดข้อมูล	ชื่อหน่วยงาน
กลุ่มข้อมูลสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านกระบวนการยุติธรรม 90 ชุดข้อมูล		
55	ข้อมูลทะเบียนราษฎร	กรมการปกครอง
56	ข้อมูลทะเบียนบ้าน/บุคคลในบ้าน	กรมการปกครอง
57	ข้อมูลทะเบียนบ้านกลาง	กรมการปกครอง
58	ข้อมูลภาพถ่ายพิมพ์นิ้วมือ	กรมการปกครอง
59	ข้อมูลบัตรประจำตัว/ที่อยู่ผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน	กรมการปกครอง
60	ข้อมูลบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสัญชาติไทย	กรมการปกครอง
61	ข้อมูลบัตรประจำตัวแรงงานต่างด้าว	กรมการปกครอง
62	ข้อมูลหนังสือรับรองการเกิด	กรมการปกครอง
63	ข้อมูลทะเบียนบุคคลต่างด้าวและภาพใบหน้า	กรมการปกครอง
64	ข้อมูลที่อยู่บุคคลไม่มีสัญชาติไทยและ ต่างด้าว	กรมการปกครอง
65	ข้อมูลการเกิดของผู้หนีภัยจากการสู้รบจากพม่า	กรมการปกครอง
66	ข้อมูลการสมรส.การหย่า.และการเปลี่ยนชื่อ-สกุล	กรมการปกครอง
67	ข้อมูลหนังสือรับรองบุตร	กรมการปกครอง
68	ข้อมูลการรับรองบุตรบุญธรรม	กรมการปกครอง
69	ข้อมูลใบสูติบัตร	กรมการปกครอง
70	ข้อมูลใบมรณบัตร	กรมการปกครอง
71	ผู้ขอออกหนังสือผ่านแดนชั่วคราว	กรมการปกครอง
72	ใบอนุญาต ป.4 ครอบครองอาวุธปืน	กรมการปกครอง
73	ระบบการรู้จำหน้า (Face Recognition)	กรมการปกครอง
74	ระบบตรวจสอบลายนิ้วมือ (Fingerprint)	กรมการปกครอง
75	ข้อมูลข้าราชการ	กรมบัญชีกลาง
76	ข้อมูลข้าราชการตำรวจ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
77	ข้อมูลประวัติบุคคลสูญหาย	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
78	ฐานข้อมูลคนหาย	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
79	ฐานข้อมูลศพนิรนาม	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
80	ข้อมูลการตรวจหาสารเสพติดในเส้นผม	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
81	เรื่องร้องทุกข์	กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
82	ข้อมูลการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา	กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
83	ข้อมูลการช่วยเหลือเยียวยาตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถและกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจากรถ	สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

ลำดับ	ชื่อชุดข้อมูล	ชื่อหน่วยงาน
84	ข้อมูลการทำประกันชีวิต/ประกันภัย	สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย
85	ฐานข้อมูลการช่วยเหลือเยียวยาตามระเบียบคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนใต้	ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
86	ฐานข้อมูลการช่วยเหลือเยียวยาจากกองทุนช่วยเหลือเยียวานักท่องเที่ยวต่างชาติ	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาแห่งชาติ
87	ฐานข้อมูลการช่วยเหลือเยียวยาของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
88	ข้อมูลของผู้ใกล้เคียง	สำนักงานศาลยุติธรรม/ สถาบันอนุญาโตตุลาการ
89	ประวัติการถูกลงโทษทางวินัยราชการ	หน่วยงานภาครัฐ
90	ข้อมูลบุคคลไร้ความสามารถหรือ เสมือนไร้ความสามารถ/ ข้อมูลคนวิกลจริตหรือ จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ	กรมสุขภาพจิต
91	ข้อมูลผู้มีรายได้น้อย/ข้อมูลบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	กระทรวงการคลัง
92	ข้อมูลคนละครึ่ง/เราเที่ยวด้วยกัน	กระทรวงการคลัง
93	ข้อมูลผู้ประกันตน	สำนักงานประกันสังคม
94	ข้อมูลผู้ยื่นประกันตน	สำนักงานประกันสังคม
95	ข้อมูลข้อมูลเลือกสถานพยาบาล	สำนักงานประกันสังคม
96	ประวัติการจ้างงาน	สำนักงานประกันสังคม
97	ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและแบบคำร้องทะเบียนเกษตรกร	กรมส่งเสริมการเกษตร
98	ข้อมูลผู้ใช้บริการไปรษณีย์ไทย	บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
99	ข้อมูลผู้เดินทางเข้าและออกประเทศไทยทุกสัญชาติ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
100	ข้อมูลหนังสือเดินทางเข้าราชอาณาจักรไทย	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
101	ข้อมูลผู้ขอมีถิ่นพำนักในประเทศไทย (ชาวต่างชาติขอพำนัก/ พักในประเทศไทย แบบ resident)	สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
102	ข้อมูลการอ่านป้ายทะเบียนรถยนต์	กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
103	ตรวจสอบและคัดกรองผู้โดยสารล่วงหน้า	บริษัท การท่าอากาศยานไทย จำกัด
104	ข้อมูลการเดินทางโดยสายการบินภายในประเทศ	บริษัท การท่าอากาศยานไทย จำกัด
105	หนังสือเดินทาง	กรมการกงสุล

ลำดับ	ชื่อชุดข้อมูล	ชื่อหน่วยงาน
106	ข้อมูลการขออนุญาตทำงานของบุคคลต่างด้าว	กรมการจัดหางาน
107	ใบอนุญาตต่าง ๆ	กรมการจัดหางาน
108	ทะเบียนแรงงานต่างด้าว	กรมการจัดหางาน
109	ข้อมูลนายจ้างของแรงงานต่างด้าวที่ถูกจับกุม	กรมการจัดหางาน
110	ข้อมูลระบบการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (E-AHT)	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
111	ข้อมูลยานพาหนะ	กรมการขนส่งทางบก
112	ข้อมูลการจดทะเบียน	กรมการขนส่งทางบก
113	ใบขับขี่	กรมการขนส่งทางบก
114	ข้อมูลทะเบียนเรือไทยและการเดินเรือ	กรมเจ้าท่า/กรมประมง
115	ข้อมูลการเดินทางโดยรถไฟไทย	การรถไฟแห่งประเทศไทย
116	ข้อมูลการเข้ารักษาพยาบาล	กระทรวงสาธารณสุข
117	ข้อมูลประวัติการรักษาโรคทั่วไป/โรคจิต	กระทรวงสาธารณสุข
118	ฐานข้อมูลการรักษาพยาบาลและรายงานชั้นสูตรบาดแผล/พลิกศพ	กระทรวงสาธารณสุข
119	ฐานข้อมูลระบบหมอพร้อม (MOPH Certificate)	กระทรวงสาธารณสุข
120	ผลตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์	โรงพยาบาล
121	ประวัติการรักษา	โรงพยาบาล
122	ผลการตรวจรักษาเวชระเบียน	กรมการแพทย์
123	ข้อมูลการรักษาพยาบาล	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
124	ข้อมูลการศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน/และระดับมหาวิทยาลัย	กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและ นวัตกรรม
125	ข้อมูลบริษัท/นิติบุคคล	กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
126	ข้อมูลการจดทะเบียนของผู้ประกอบการ	กรมการค้าภายใน
127	ข้อมูลการเสียภาษีเงินได้/ข้อมูลการยื่นแบบแสดงรายการภาษีอากร	กรมสรรพากร
128	ข้อมูลด้านอาชีพ	กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย
129	ข้อมูลกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ของบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ	บริษัท กลางคุ้มครอง ผู้ประสบภัย จากรถ จำกัด

ลำดับ	ชื่อชุดข้อมูล	ชื่อหน่วยงาน
130	ข้อมูลผู้ใช้และสถานที่ใช้ไฟฟ้า	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค/นครหลวง
131	ข้อมูลผู้ใช้และสถานที่ใช้น้ำประปา	การประปานครหลวง และการ ประปาสวนภูมิภาค
132	ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	คณะกรรมการกิจการ กระจายเสียง กิจการ โทรทัศน์และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ
133	ตำแหน่ง/พิกัด ของบ้านพักอาศัย	กรมการปกครอง องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นไฟฟ้า บริษัท ไปรษณีย์บริษัทขนส่งเอกชน
134	ตำแหน่ง/พิกัด ของบ้านพักอาศัย	กรมการปกครอง องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นไฟฟ้า บริษัท ไปรษณีย์บริษัทขนส่งเอกชน
135	ข้อมูลผู้ขอใช้ M-Flow และทะเบียนพาหนะ	การทางพิเศษแห่งประเทศไทย
136	การครอบครองกรรมสิทธิ์ที่ดินและห้องชุด	กรมที่ดิน
137	การถือครองสิ่งปลูกสร้าง	กรมธนารักษ์
138	การขออนุญาตทำประโยชน์	กรมป่าไม้
139	การจดทะเบียนผู้ประกอบการ สัปดาห์บุคคล	กรมอุตสาหกรรมและเหมืองแร่
140	รายงานเงินสดผ่านแดน	กรมศุลกากร
141	ข้อมูลใบนำขนสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร	กรมศุลกากร
142	ข้อมูลธุรกรรมธนาคาร	ธนาคาร
143	ข้อมูลการใช้โซเชียล (อาทิ facebook twitter instagram ฯลฯ)	ผู้ให้บริการ
144	ข้อมูลเว็บไซต์	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม

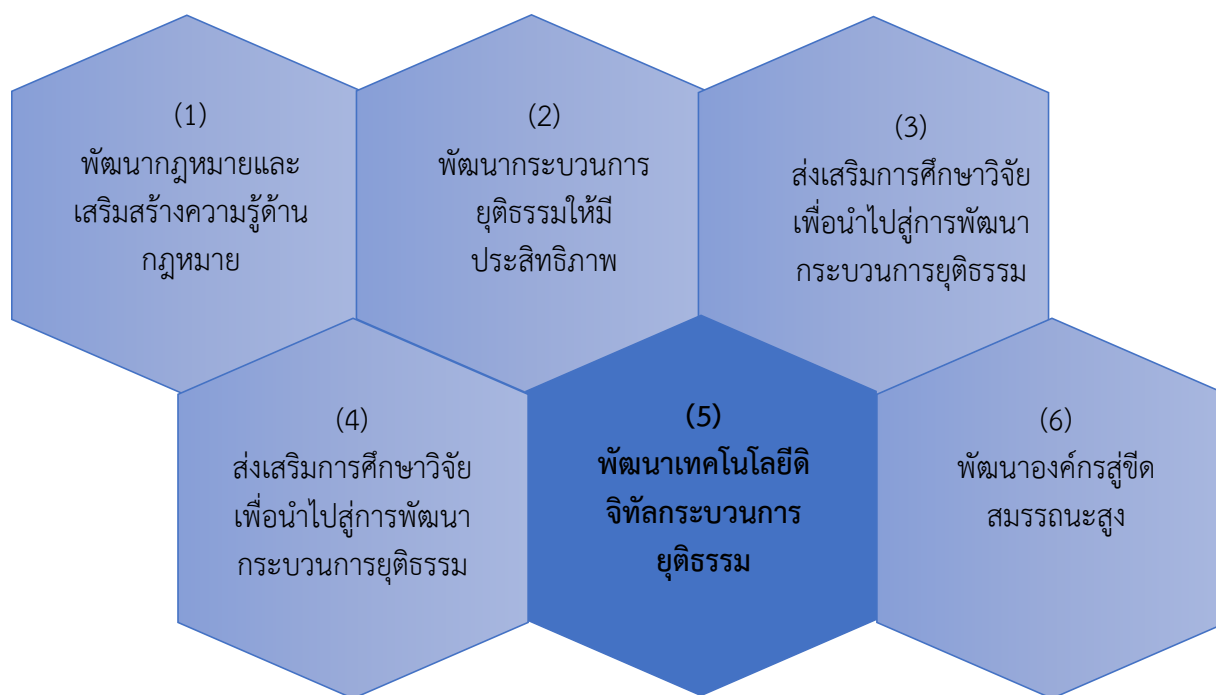
<p>รู้หรือไม่? DXC คืออะไร</p> <p>DXC (Data Exchange Center) เป็นศูนย์กลางเพื่อเชื่อมกระบวนการธุรกิจระหว่างคู่สมรสที่ทำงานในหน่วยงานเดียวกัน โดยที่แต่ละฝ่ายมีหน้าที่ดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลในกระบวนการธุรกิจระหว่างกันแบบบูรณาการ ซึ่งเกี่ยวข้อง 3 กิจกรรมหลักตามขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการ ได้แก่ การแลกเปลี่ยนข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ในการดำเนินงานตามกระบวนการ</p>	<p>รู้หรือไม่? DXC มีไว้เพื่ออะไร</p> <p>เพื่อเป็นศูนย์กลางเพื่อเชื่อมกระบวนการธุรกิจระหว่างกัน ในหน่วยงานเดียวกัน โดยที่แต่ละฝ่ายมีหน้าที่ดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลในกระบวนการธุรกิจระหว่างกันแบบบูรณาการ ซึ่งเกี่ยวข้อง 3 กิจกรรมหลักตามขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการ ได้แก่ การแลกเปลี่ยนข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ในการดำเนินงานตามกระบวนการ</p>	<p>รู้หรือไม่? DXC เชื่อมข้อมูลอย่างไร</p> <p>DXC เป็นศูนย์กลางสำหรับการประมวลผล Web Service ที่ใช้เชื่อมระบบประมวลผล (Process) ระหว่างฝ่ายต่างๆ (Security) และระบบต่างๆ (Storage) อย่างมีประสิทธิภาพจนสามารถขยายได้จริง หน่วยงานและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>รู้หรือไม่? DXC มีประโยชน์อย่างไร</p> <p>DXC สามารถใช้ตรวจสอบการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับคู่สมรสที่ทำงานร่วมกันได้ตลอดเวลา สามารถทำได้อย่างรวดเร็ว ครอบคลุม และแม่นยำ</p>
---	---	--	---

หน่วยงานที่เข้าร่วมการให้บริการ ปีฐานงาน 19 หน่วยงาน			
๑ กรมการปกครอง	๑ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๑ กรมบังคับคดี	
๑ สำนักงานอัยการสูงสุด	๑ กรมการขนส่งทางบก	๑ กรมการขนส่งทางบก	
๑ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ	๑ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์	๑ สำนักงานประกันสังคม	
๑ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	๑ กรมปศุสัตว์	๑ สำนักงานอิเล็กทรอนิกส์	
๑ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	๑ กรมประมง	๑ สำนักงานการยุติธรรม	
๑ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	๑ กรมราชทัณฑ์	๑ ศูนย์ช่วยการบริการหรือสวัสดิชิตชนภาคใต้ (ศอ.บ.ต.)	
๑ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	๑ กรมราชทัณฑ์	๑ กองบังคับการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า	

โดย DXC จะมีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายติดตั้งที่สำนักงานกิจการยุติธรรม และติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ QM (Query Manager) ตามหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งระบบ QM จะเป็นระบบ Web Service ที่ทำการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลของแต่ละหน่วยงานเพื่อให้บริการสืบค้นข้อมูลของหน่วยงานนั้น ๆ เมื่อมีการร้องขอข้อมูลจากผู้ใช้บริการโดยการร้องขอผ่านทางระบบ DXC ได้เท่านั้น โดยระบบ QM จะทำงานโดยการอ่านและดึงข้อมูลออกจากฐานข้อมูลแต่เพียงอย่างเดียว ไม่สามารถทำการแก้ไขและลบข้อมูลที่ทำกรร้องขอผ่านระบบ DXC อย่างไรก็ตาม การแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลยังมีข้อจำกัดในหลายๆ ด้าน ซึ่งแม้จะเริ่มดำเนินการพัฒนาระบบ DXC มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา ปัจจุบันการพัฒนาระบบ DXC ก็ยังไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลได้ครบถ้วนทุกหน่วยงาน เนื่องจากข้อจำกัดในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งการประสานงานก็เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาหลัก⁷ เนื่องจากหน่วยงานภายใต้กระบวนการยุติธรรมแต่ละหน่วยงานมีการบริหารราชการแบบแยกส่วนอิสระ ไม่ขึ้นต่อกัน ทำให้การบริหารจัดการงานด้านกระบวนการยุติธรรมไม่มีเอกภาพในการวางแผน นโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ วางแนวทาง หรือ กำหนดทิศทาง และยังมีการสร้างมาตรฐานที่แตกต่างกันในการตรวจสอบ ติดตาม และ ประเมินผล สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเป็นสาเหตุนำไปสู่การไม่มีการบูรณาการกันและการทำงานแบบตัวใครตัวมัน นำไปสู่ความไม่ร่วมมือกันในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชน

⁷ ประภาพรรัตน์ สุขดิษฐ์ (2561). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0. (The Development of Justice Administration to Thailand 4.0). วารสารวิชาการ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. ปีที่ 6 ฉบับที่ 2.

แผนปฏิบัติการ ประกอบด้วย 6 เรื่อง ดังนี้

แผนภาพที่ 2 : แผนปฏิบัติการของสำนักงานกิจการยุติธรรม (6 เรื่อง)

แผนปฏิบัติการ เรื่องพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลกระบวนการยุติธรรม

1) เป้าหมาย

- 1.1) การบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล

2) ตัวชี้วัด

2.1) จำนวนระบบฐานข้อมูลและระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่เชื่อมโยงหน่วยงานและใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรม

- 2.2) จำนวนของงานบริการที่มีการพัฒนานวัตกรรมในการปรับปรุงกระบวนการหรือการให้บริการ (e - Service)

3) แนวทางการพัฒนา

3.1) สนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนระบบงานยุติธรรม เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน โดยพัฒนา/ขับเคลื่อนศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลด้านกระบวนการยุติธรรมให้เป็นระบบที่น่าเชื่อถือ มีมาตรการรักษาความปลอดภัยตามมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับและเป็นสากล มีการนำไปใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนงานด้านกระบวนการยุติธรรม

4) แผนงาน/โครงการสำคัญ

4.1) แผนงานสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัลและบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนระบบงานยุติธรรม

4.1.1) แผนงานบูรณาการและการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการบริหารงานและการอำนวยความสะดวก

ความยุติธรรม

- (1) โครงการเตรียมความพร้อมผู้ใช้งานระบบ (Data eXchange Center : DXC)
- (2) โครงการพัฒนาระบบและออกแบบสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture) ของศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม DXC
- (3) โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลศูนย์ปฏิบัติการฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรม

แห่งชาติ

- (4) โครงการ Case Management System
- (5) โครงการระบบศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม
- (6) โครงการระบบติดตามสถานะการดำเนินการและสถานะคดี ระยะที่ 1 (Justice Case Flow)

4.1.2) แผนงานพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อการบริหารงานและการอำนวยความสะดวก

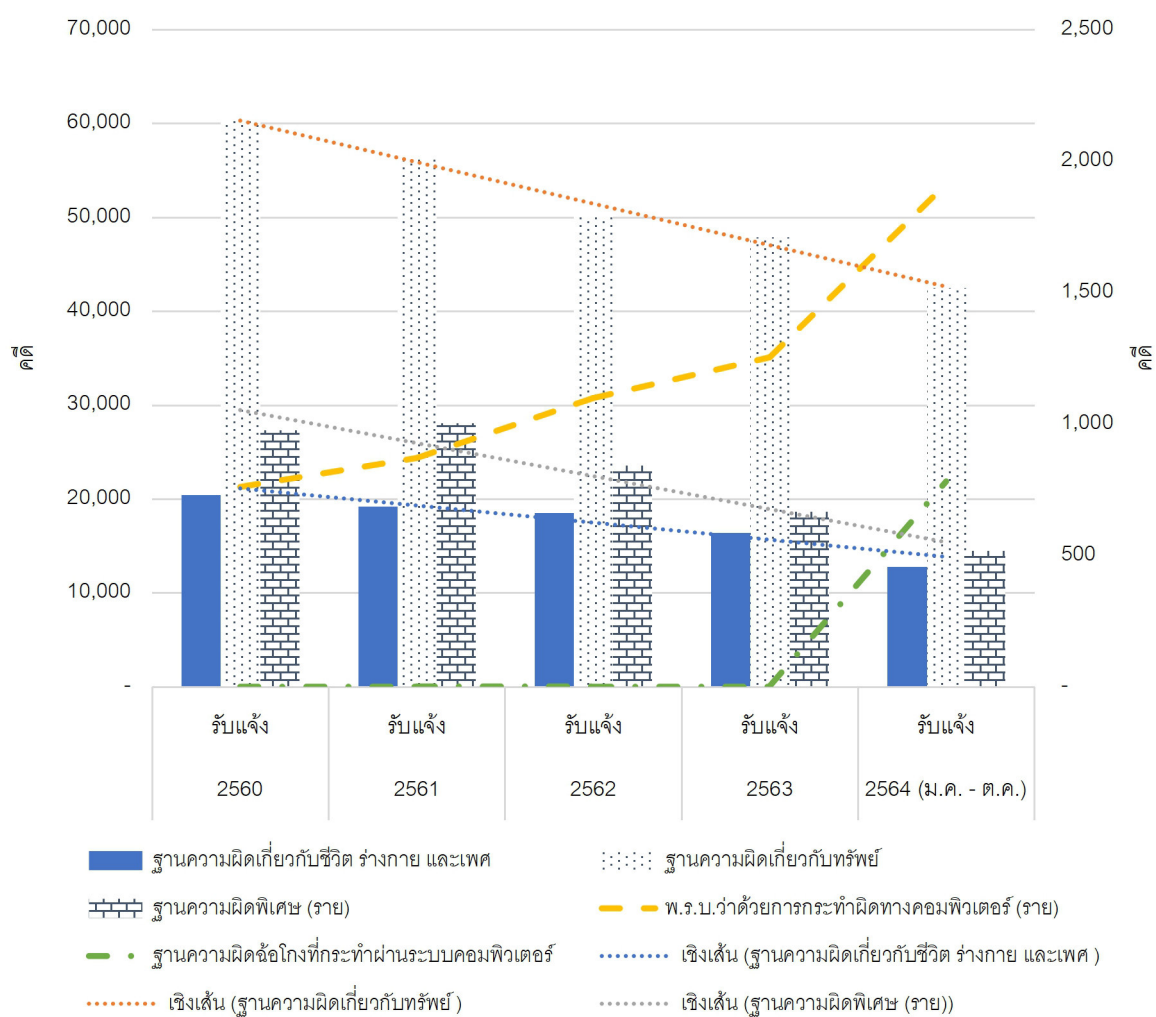
- (1) โครงการบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานกิจการยุติธรรม
- (2) โครงการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน สำนักงานกิจการยุติธรรม
- (3) โครงการพัฒนาศูนย์พยากรณ์สถานการณ์อาชญากรรมแห่งชาติเพื่อการยกระดับประสิทธิภาพการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

- (4) โครงการพัฒนาระบบข้อมูลกระบวนการยุติธรรมด้วยปัญญาประดิษฐ์

4.1.3) แผนงานพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อการบริหารงานและการอำนวยความสะดวก

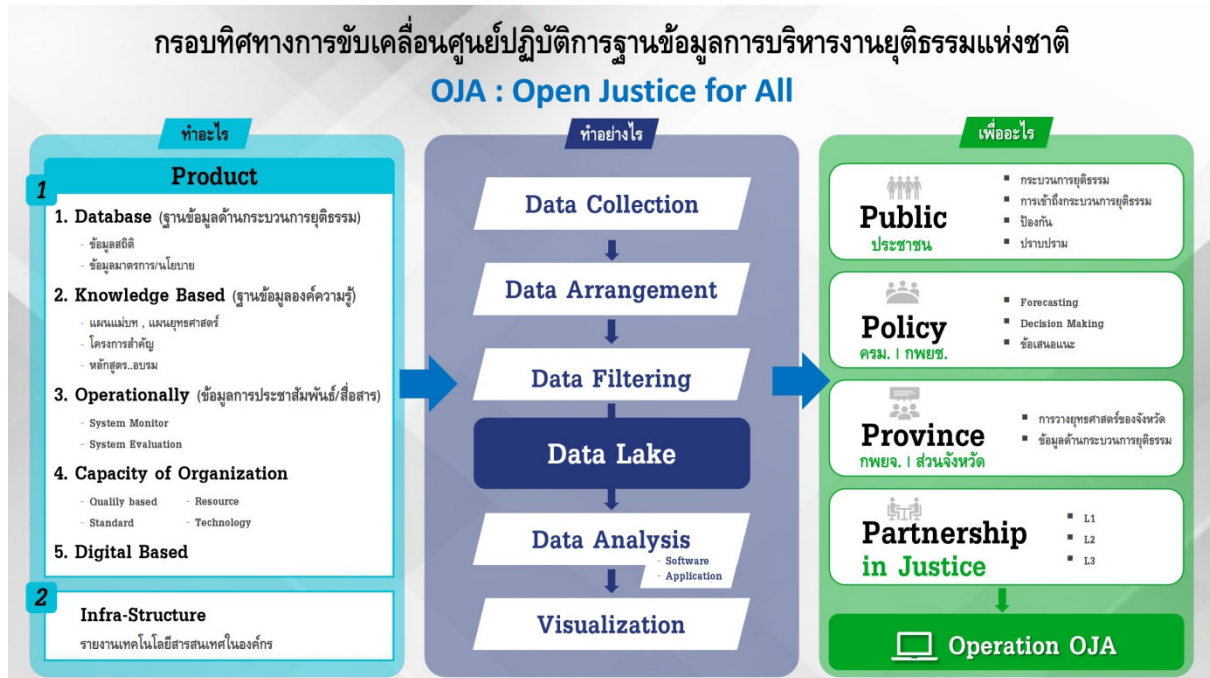
- (1) โครงการพัฒนาระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยของสำนักงานกิจการยุติธรรม และศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC)

แผนภาพที่ 3 : สถิติการรับแจ้งความฐานความผิดคดีอาญา 4 กลุ่ม

ที่มา: ระบบสารสนเทศสถานีตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564

แผนภาพที่ 4 : กรอบทิศทางการขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

แผนภาพที่ 5 แนวทางการจัดเก็บข้อมูลในระบบฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

แผนภาพที่ 6 แนวทางการจัดเก็บข้อมูลในระบบฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

แผนภาพที่ 7 แนวทางการนำเสนอข้อมูลด้านกระบวนการยุติธรรมระบบฐานข้อมูลการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

กลุ่มเป้าหมาย รายงานข้อมูล	ประชาชน (Public)	กรม./กพยช. (Policy)	กพยจ./ระดับจังหวัด (Province)	หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (Partnership)
ประโยชน์ของการนำข้อมูล ไปใช้	การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม การสร้างการรับรู้ การป้องกันการกระทำ ความผิด ข้อมูลสนับสนุนการลงทุน วิจัย	สนับสนุนข้อมูลในการแก้ไขปัญหา กำหนดนโยบาย ทิศทางหรือแนวทางด้าน กระบวนการยุติธรรม	กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับ จังหวัด การบูรณาการระดับพื้นที่ ขับเคลื่อนกิจกรรม/โครงการเชิงพื้นที่	การบูรณาการข้อมูล การกำหนด แนวทางปฏิบัติ ความร่วมมือในการ ขับเคลื่อนงานด้านกระบวนการยุติธรรม
รายงานนโยบายสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> การประชาสัมพันธ์งานด้าน กระบวนการยุติธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> กียอตินและการพัฒนากฎหมาย ตัวชี้วัดประสิทธิภาพ การติดตามสถานะคดี แนวทางการป้องกันอาชญากรรม 	<ul style="list-style-type: none"> ตัวชี้วัดประสิทธิภาพ แนวทางการป้องกันอาชญากรรม การป้องกันการกระทำผิดซ้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> กียอตินและการพัฒนากฎหมาย ตัวชี้วัดประสิทธิภาพ การติดตามสถานะคดี SDG16
รายงานสถานการณ์ การอำนวยความสะดวกยุติธรรม	<ul style="list-style-type: none"> กองทุนยุติธรรม ศูนย์ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท การติดตามงานยุติธรรมจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> การรับเรื่องร้องเรียน การขับเคลื่อนงาน/ติดตามงาน การใช้ความช่วยเหลือประชาชน 	<ul style="list-style-type: none"> ศูนย์ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท การติดตามงานยุติธรรมจังหวัด การเสริมสร้างการรับรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> การขับเคลื่อนงาน/ติดตามงาน การใช้ความช่วยเหลือประชาชน การส่งเสริมแนวทางการรับรู้
รายงานสถานการณ์ การเกิดเหตุอาชญากรรม	<ul style="list-style-type: none"> สถิติคดี/จำนวนคดี การแจ้งเตือนอาชญากรรม 	<ul style="list-style-type: none"> สถิติอาชญากรรม/ผู้กระทำความผิด/ จำนวนเหยื่อ/พื้นที่เสี่ยง แนวทางการแก้ไข ป้องกัน 	<ul style="list-style-type: none"> สถิติอาชญากรรม/ผู้กระทำ ความผิด/จำนวนเหยื่อ/พื้นที่เสี่ยง นโยบายแนวทางการแก้ไข ป้องกัน 	<ul style="list-style-type: none"> สถิติอาชญากรรม/ผู้กระทำ ความผิด/จำนวนเหยื่อ/พื้นที่เสี่ยง นโยบายแนวทางการแก้ไข ป้องกัน
รายงานการบริหารงาน ยุติธรรม	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท ข้อมูลการให้ความคุ้มครอง/ ช่วยเหลือ/แจ้งเหตุ/สื่อความรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> การติดตามและประเมินผลแผน/ โครงการ/กิจกรรม แนวทางการพัฒนาบุคลากร 	<ul style="list-style-type: none"> การติดตามและประเมินผลแผน/ โครงการ/กิจกรรม แนวทางการพัฒนาพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> ฐานข้อมูลงานวิจัย หลักสูตรฝึกอบรม การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ รายงานปัญหา/ข้อเสนอแนะ	<ul style="list-style-type: none"> พื้นที่เสี่ยง ข้อมูลบริบทเชิงพื้นที่ พฤติกรรมอาชญากรรมในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> เปรียบเทียบข้อมูลเชิงพื้นที่ ข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์ข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> แนวทางการขับเคลื่อนตามแผน จังหวัดและข้อเสนอแนะ กพยจ. พื้นที่เสี่ยง/แนวทางแก้ไข 	<ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลบริบทเชิงพื้นที่ พฤติกรรมประชาชน ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะ/นโยบาย

ประวัติผู้เขียนเอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล

นายนิทัศน์ แสงวัฒนะ

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี เศรษฐศาสตรบัณฑิต การเงินการธนาคาร มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ปริญญาโท เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต การคลัง The American University U.S.A.

ประสบการณ์การรับราชการ

ปี 2563 - ปัจจุบัน ผู้อำนวยการกองนโยบายและประสานแผนกระบวนการยุติธรรม สำนักงาน
กิจการยุติธรรม

ปี 2557 - 2563 ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและยุทธศาสตร์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ

ปี 2554 - 2557 ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงาน ป.ป.ท.

ปี 2538 - 2554 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ สำนักงบประมาณ

ผลงานทางวิชาการ

รางวัลหรือทุนการศึกษา (เฉพาะที่สำคัญ)

รางวัลเข็มเชิดชูเกียรติยุติธรรมธารงชั้นที่ 2 กระทรวงยุติธรรม

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

ผู้อำนวยการกองนโยบายและประสานแผนกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม